

A MI LAPUNK

Egyes szám ára . . . 2 korona.
 Egész évre . . . . . 20 korona.
 Romániába . . . . . 176 leu
 Magyarországra . . . 56 000 Km.
 Póstatakarékszám.: 210.698.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkesztő : SCHERER LAJOS
 Társszerkesztő : TAMÁS LAJOS
 Főmunkatárs : Dr. FENYVES PÁL

Megjelenik (juliuss és augusztus kivételével) havonként egyszer.
 Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt Scherer Lajos címére kell küldeni
 Lučenec, Madách-utca 11. szám.

Segítsetek!

Segítsetek kedves fiúk, mert új világ van épülőben. És itt nagy szükség van a ti szerető szívetekre, mely mosolyrőzsát fakaszt az arcon és csillagokat gyújt a szemekben, jó falat cipó itt az a hit, mely lelketek mélyéből világít az élet utjaira, elkel itt a hegyek-völgyek adta remény, hogy egyhetes eső után a vasárnapi hajnalon becsorog a sátorba a napsugár. Menjetez ki az Egyenes utcákba, keressétez föl a Judás-házakban az imádkozó Saulokat, menjetez a válaszütra, hol hideglelés testvérek révedeznek az alkonyi erdők felé, menjetez ki, keressétez föl, öleljetez meg, vegyetez magatokhoz, adjatez nekik jó mértéket, megnyomottat, megrázottat, sziníg teltet, hitet, reményt, szeretetet és igy megsokasodva induljatez erős kézzel építeni.

Mert még mindig kísért a véres multak árnya. Nézzetez körül a lekonyuló fejú ifjúságon, a sorvadásos emberi lelkeken. Mindenünnen felétez panaszolja a meg nem értett élet a maga nyomorúságát, mindenünnen az élet fényköréből kimenekülő öngyilkosokat láttok, látjatez, mint vágja fel ereit a sok-sok arbiter elegantiae, a sok Petroniusa a huszadik századnak. Nincs e világon egészséges kacaj, a nóta elhervadt, pedig igy tavasz van mint máskor. Mindenki a végről beszél, pedig még nem is kezdett. Borongós finálékat hallani mindenfelől, félős tercinákat a kávéházak üvegablakai mögöl, himnuszok helyett zsolozsmákat zsong a szégyenlős hajnali ember.

Jöjjetek és segítsetek hát. Mert élni kell és hinni kell és dolgozni kell és dalolni kell és mosolyogni kell, embernek, szeretőnek, őszintének kell lenni, kell lenni melegsziúnek és testvércsókolónak. Kérlek: bronziznú, tiszta szíví testvér, érts velem szót. Ha azt akarod te is, hogy édesanyád homlokáról leússzanak a ráncok, hogy édesapád többet nyugodjon és többet éljen, hogy testvérkéidnek megmaradjon a mosoly és az örök-öröm, akkor segíts a bomló világon új alkotással új világot építeni. Dohos szobákba ablakot nyitni, piszkos tereket kisöpörni, utakat vágni az ózonsóhajtásos ligetekbe, erdők szűz vadonjába kivezetni az aszfallon járókat, megfürödni a csorgó napfolyóban, a zöldes tavaszi vizekben és dalolni a legszebb, legütemesebb cserkészindulókat. Ne énekeljetez üres percekben himnuszokat a távoli élethez, hanem a diáktestvéreiteket fogadjatez liliomos szívetekbe, adjatez nekik kezét és diák és cserkész mint egy ember induljon erős akarással a szendergő magyar falu felé, a Jóskákat és Jancsikát nyitott testvérszívível kirántani a diadalmas élet felé. Segítsetek!

Menjetez tanítóknak, orvosoknak, papoknak, mérnököknek, ki-ki a maga vártájára, ki-ki a maga elgondolásával, de mindig egy cél felé. Mondjatez meg azoknak, akik kételkedő arculattal fogadjatez, hogy az élet nagyon-nagyon egyszerü, érthető valami: Szeretet! Hatalmas, mindenüvé kiható Szeretet, mely a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméit kovácsolja össze a nyomorult szokások, formák, szabályok és pletyka-beszédek fölött: igazi emberi életté. Segítsetek! Segítsetek!

ÚJ FELADATRA

hívlak, kedves fiúk, a A Mi Lapunk olvasói! Képzeljétek, mintha mindannyian, az ország minden részéből összesereglett cserkészek, valami szép erdei tisztáson táboroznátok s egyszer csak gyülekezőt fúj a kürtös. Mihamar a parancsnoki sátor előtt nyüzsgő a tábor szorgos népe s ott tudjátok meg, hogy vendégetek jött, aki szólni szeretne Hozzátok. Új feladat elé akar állítani Titeket s lehet-e számotokra büszkébb öröm, mintha újabb alkalom nyílik a cserkész-erények ragyogtatására? Lehet-e számotokra büszkébb öröm, mintha részt vehettek egy komoly, nagy és fontos munkában?

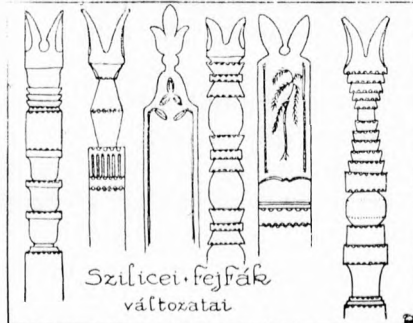
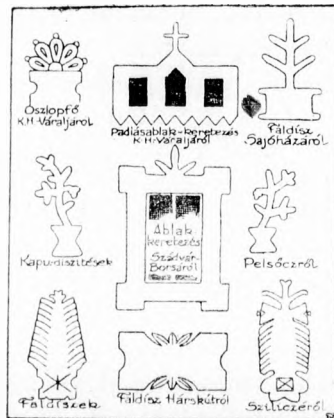
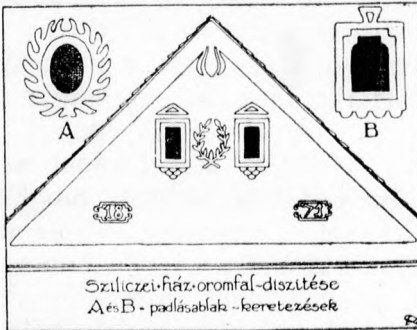
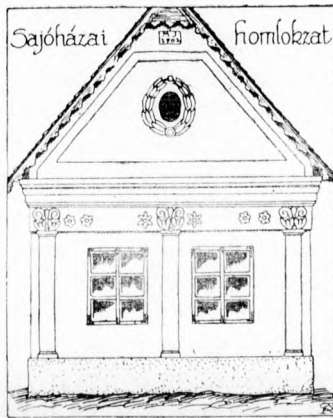
A tábor vendége én vagyok. Nem is idegen már számotokra, hiszen én öltöztettem mai, új köntösébe A Mi Lapunkat és belső hasábjain is gyakran találkozunk. Amit pedig mondani akarok? De előbb heveredjétek le ide körém, a tisztás puha gyepére, én majd erre a fatönkre ülök, hogy mindnyájatokat jól lássalak s jól halljátok, mire kérek.

Bizonytal tudjátok mindnyájan, hogy népművésztünk kincseinek micsoda nagy jelentősége van abban a tekintetben, hogy bennük fajunk egyéni jellemvonásai mutatkoznak meg hogy rajtuk át a magyar lélek százszorszép álmai öltenek érzékelhető formát, hogy éppugy megnyilatkozásai a magyar génusznak, mint nemzeti irodalmunk, vagy zenénk termékei.

Ezeknek a kincseknek a mai kenyérharcos életben különösen mostoha a sorsuk, pedig jelentőségük sem volt soha nagyobb, mint épen most. Egetően szükséges és jövőnkkel szemben szigorú kötelességünk is, hogy megmentjük mindazt, amit a múlt e kincsekből reánk hagyott, hogy ápoljuk a jelen termését s előkészítsük a talajt a továbbfejlődésre. Központból irányított,

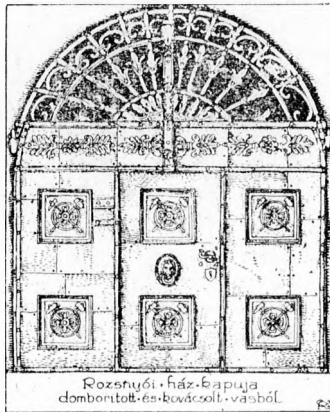
szakemberektől vezetett s az egész országra kiterjedő népművészeti gyűjtésre van szükség. Ennek megindítására már megtörténtek az első, kezdeményező lépések. A kassai Kazinczy Társaság magáévá tette a programot, melyet ottani előadásomon bemutattam s vállalni fogja a hivatalos szervezést, mihelyl a szükséges anyagiakkal rendelkezünk. Addig is: minden idő drága! Jön a nyár. Ti boldog, gondtalan cserkészfíúk, keresztül-kasúl járjátok az országot, legalább is ki-ki a maga környékét járja be, alig lesz eldugott falu, tanya, rejtett völgy, ahol Ti meg ne lengetnétek liliomos sapkáitokat! Ezért gondoltam Reátok, a Ti fürge seregetekre, a Ti lelkeségtekre, buzgalmatokra, önzetlenségtekre. Ezért kérek: a nyári nagy szünidőben legyetek segítségemre a népművészeti anyaggyűjtés munkájában!

Megmondom, hogyan képzelnék a dolgot. Csak még előbb valamit. Az országos gyűjtésben különös súlyt kívánok helyezni a népművészet azon ágára, mely régebbi időben is leginkább el volt hanyagolva: a magyar népies építkezésre. S mindarra, ami ennek körébe tartozik, tehát: az építkezéshez tartozóan megmunkált és díszített kő, vakolat, fa- és vas-részekre. (Kőoszlop, ka-

pufélfá, vasajtó a pincén, vasrács az ablakon, stb.) Ez annyiból könnyíti meg feladatotokat, mert ilyenféle motívumokat feljegyezhetek anélkül, hogy a házban bent hosszasan kellene kutatót, ami idővesztéssel jár s időhöz kötött túrázásban bizony bajos volna. De ha bárhol egy falun, kis városban, tanyán átmentek és kedves, magyaros díszekkel ellátott házakat, homlokzatot, kaput, kerítést, bármi ilyest láttok, jegyezzétek fel pár gyors, de megbízható vonással. Minden vándor-

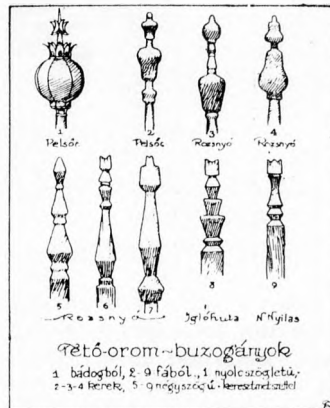
lásaitokban legyen veletek egy magatok-készítette kis vázlat-tömb, pár lap egyszerű papír, egy keményebb alátéttel, hogy állva, kézben tartva is lehessen bele rajzolni. Minden feljegyzett rajzhoz írjátok oda a *helység nevét*. lehetőleg — ha a házra rajta van — az *építés évszámát is*, — és ne igyekezzetek a rajzot kiárnyalni, tájképszerűvé tenni. Ez nem lényeges. Lényeges maga a díszítő-elem, a népies motívum. Lényeges, hogy amit lerajzoltok, az *arányaiban pontos, hű legyen és a díszítő elemet is hűven, érthetően adja vissza tiszta, egyszerű vonalvezetéssel*. Néhány rajzom, melyet a mondottak illusztrálására reprodukáltunk, tájékoztatni fog arról, hogy mit hogyan gondolok.*) Ha egy házra csak a homlokzat érdekes, a főbbi részével ne törődjétek s csak a homlokzatot rajzoltjátok le. Ha a homlokzat üres és az ablakok keretdíszje szép, úgy csak azt kell feljegyezni. Ha az egész ház jelentéktelen, de valami régi, szép tetőorombu-

Rozsnyói ház-bápuja
dombortetős-és-büvöcsell-vasból.

a szenvedélyes vadász, aki forróbb, diadalmasabb örömet érezne egy gyönyörű szarvas elejtésénél, mint a népművészet kincseit kutató, ha valami új, becses, ritka értékre bukkant. Meglátjátok majd, micsoda új tartalmat kapnak szép kirándulásaitok, milyen más szemmel fogtok nézni mindent, ha ezen az eddig nem ismert módon gazdagodnak uti benyomásaitok s ha az a tudat fog még büszkén hevíteni, hogy szorgosságtokkal egy nagyjelentőségű, fontos munkában vesztek részt!

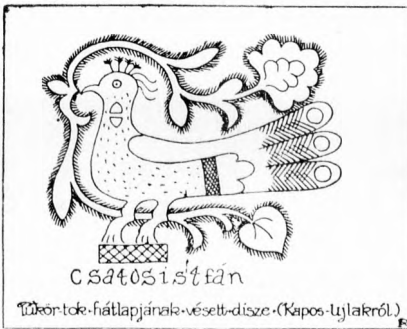
Tudom, nem lehet minden jó cserkész egyuttal jó rajzoló is. De egyiteket se hátráltassa, kedvetlenítse el ez az akadály. Ismétlem: *nem csinos, tetszetős, szépen kidolgozott rajzok kel-*

Tető-orom-buzogányok
1. bádogból, 2. a fából, 3. nyolcszögletű, 7-8-4 kerék, 5. gőgyszögű-keresztalattal

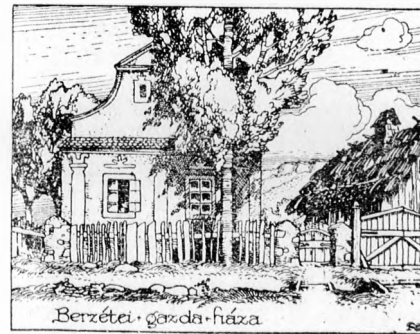
lenek, hanem inkább „írott“, azaz tiszta vonalvezetésű feljegyzések. És különben is, ki milyen tud, olyat készít. Mindenesetre érttek hozzá, hogy a kevésbé sikerült rajzban is meglássam a szeretetet, mellyel készült. És a Ti munkátokban ez a fő!

Ha valahol színezve is vannak a faldíszek, úgy a színeket betűkkel írjátok be a kellően körülhatárolt színes foltok-

Csatosi szűz

Tető-tok-hátlapjának vésett-díszje (Kapos-Lyjakról).

Berzéti gazda-háza

ba. Ha nevén tudjátok nevezni a színt, annál jobb. (Ultramarin kék, kadmium sárga, stb.) Ha nem, ugyis jó: sötétkék, élénksárga, stb.

Sok helyet kellene elvennem A Mi Lapunkból, ha tüzetesebben körül akarnám írni: miről ismeritek fel a magyar népies elemeket, mi a becses számunkra és mi a jelentéktelen. De ez nem is szükséges, úgy hiszem. A legelőbb ismerni fogjátok a magyar népies díszítő elemeket, vagy ha nem, úgy a magyar szemetek, az ősi vérben gyökerező ösztönötök fogja meg-sugni, az fog örömradiót verni a szívetekben, valahányszor valami szépre bukkantok. Meglátjátok majd, micsoda új örömforrás ez! Nincs az

szítő-elem legyen a képen, elég élesen, részletesen, jól világítva.

Ha időtök van a falusi temetőkbe is elnézni, ott a szép magyar fejfákból jegyezzétek fel minél többet. Ha ráértek a házak belsejében is kulatni ékes ládák, kézimunkák, gölőncsér-remekek után: annál becsesebb. De legalább ami kívülről látszik, azt kisérjétek mindenhol figyelemmel. Ha egyik-másik helyen sikerül megtudnotok azoknak a kőműveseknek, faragóknak, kovácsoknak nevét, akik a megfigyelt szép dolgokat készítették, jegyezzétek fel ezeket a neveket s küldjétek be a rajzokkal együtt, természetesen a községet is megnevezve.

*) Tájképszerűen magam is csak ott rajzoltam, ahol az egész ház, eselleg környezete is feljegyzésre méltó.

Mindegyitek írja alá mindegyik rajzát. A beküldött anyag feldolgozásában erre szükségem

lesz. A Mi Lapunkban is beszámolok majd időnként végzett munkátról, de azon túl is, ha majd az országos gyűjtés hivatalosan meg lesz szervezve, minden beérkezett becses darabnál meg fogom örökíteni, hogy kinek a lelkes fáradozása, önzetlen buzgólkodása juttatta azt a gyűjteménybe.

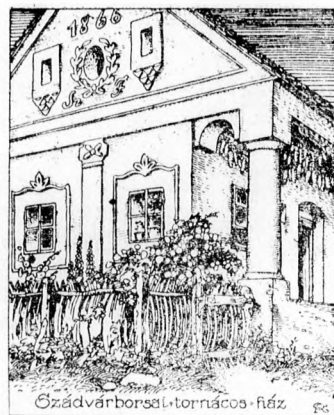
Ha azután rajzaitok felgyűltek, lehetőleg *ajánlott* levélben küldjétek el alábbi címre. Ha

zésekkel teli küldemények. Ha azután sok örömetek lesz a szép feladatban, gondoljatok reám. Legyetek részen, jó munkát!

Szeretettel köszönt mindnyájatokat

Tichy Kálmán.

(Levélcím: Rožnava—Rozsnyó, Ž. XIX.)

bármilyen más, további részletekben is kérdezni valók volna, olyan bizalommal forduljatok hozzám, mint akármelyik cserkész bajtársatokhoz. Minden kérdésre szívesen felelek.

És most köszönöm, hogy meghallgattatok. Ahogy én a magyar cserkészfiúkat ismerem: biztosra veszem, hogy valamennyien lelkes ifjú munkatársaimmá szegődtek s nyári vándorlásaitokból sűrűn fognak érkezni a becses feljegy-

Ehhez a felhíváshoz jelen lapszámunkban hozott 11 képet rajzolt a jeles művész, hogy az elmondottakat szemléltesse is. Igen örvendéneknk, ha kedves olvasóink közt visszhangra találunk Tichy Kálmán szavai s diákjaink nyári vándorlásai alatt minél több adatot gyűjtenek össze a magyar népies építkezésre vonatkozólag. Munkára hát!

Szerk.

JÁNOS EVANGÉLISTA LEGENDÁJA.

Irtá: Radvánszky Wanda.

Ephesóban, a kék tenger partján, egyedül üldögélt az ősz tanítvány, kit szeretett vala Jézus. A csöndesen játszó hullámokat aranyra festelte a lenyugvó nap, a fellámadó hűvös esti szellő megborzolta az agg fehér szakállát, ám János nem veit észre ebből semmit. Térdén ott feküdt a papyrus tekeres, jobbjá görösen fogta még a stylust, míg megfakult kék gyerekszeme kutatón-kérőn az eget kereste. Talán azt várta, hogy megnyílnak a kék égkárpicok, melyek mögött egyszer eltűnt a mester s ismét látja őt, akinek kedvéért otthagya a csöndes halászbárkát s az emberek halászává szegődött s akinek kedvéért íróvesszőt vett halászhálóhoz szokott újjai közé. Ám az ég zárva maradt és néma. János felsőhajtott és munkája fölé hajlott. Eszébe jutottak a régi társak, akik közül csak ő maradt meg árván. Simon, ki sziklává keményedett a hitben, az álmodó Máté, ki annyiszor ült Mária lábánál, a mester születését kérdezve . . . s szeme ki-

gyúlt, ha a matróna halk szava betöltötte a kis kunyhó homályát csodákkal és jelekkel . . . És Saulra is gondolt, a tarsosira, aki magát Pálnak nevezte, kinek az Úr iránti szerelme fátkyamódra gyulladt az Úr szemfényvesztő szövéténekől . . . Azóta sokszor hallotta hírét. Hallotta, hogy a mester hadvezérének csapott fel, ki sereget gyűjtött az ő nevének. János gyermeklelkében szent öröm virágzott, valahányszor erre gondolt. Ám őt magát nem erre hívta meg az Úr. Igaz, mikor Jézus itt hagyta őket, a lélek szent tüze az ő lelkén is átviharzott s egyszerű halászszeleke megtelt álmokkal és képekkel. Az Úrnak úgy tetszett, hogy véle irassa meg a jelenések könyvét s ő nem ellenkezett. De szíve még most is elszorult, ha a borzalmakra gondolt, amiket akkor látnia adatott. Pedig régen volt. Társai azóta mind elmaradtak mellőle, ő pedig fehér lélek-szárnyon visszarepült a múltba, mikor még együtt vándorolták be Galilea napsütéses vidékét és

velük volt az Isten fia . . .

Ahogy szorgalmasan róttá a betűket, átélte ismét egész ifjúságát. Az Úr életének történetét írta, gyorsan, mielőtt a rabbi őt is elhívná. Bizonyosságul, hogy valóban köztünk járt az Úr, hogy itt tanított, mosolygott és szenvedett közöttünk s ő, János, az ifjú, a vállára hajthatta a fejét. . . És János az aggastyán, kezében megmozdult a stylus.

„Ez az a tanítvány, aki bizonyosságot tesz ezekről és aki megírta ezeket és tudjuk, hogy igaz az ő bizonyossága.

Fájón szorult össze az agg szíve. Oly sokról kellett volna még írnia, hiszen úgy élt benne minden, mintha csak tegnap történt volna. A tóparti beszélgetések éjszakánként, hol a felhőktől terhes sötéttségben csak Jézus fehér arca világított; a bethániai ifjú esete s Jeruzsálemben a nagy csodatétel, pedig akkor már a keresztet várta. . . Oly sok lett volna még a bizonyosság, a feljegyezni való, . . . de Jánosnak fáradtan zenélt már a szíve s dereka megtört az élet keresztjétől. Csak már befejezhetném, — esengett a lelke, — hogy elhívhasson az Úr! És reszketős kézzel vetette a papyrusra az utolsó sorokat.

„De van sok egyéb is, amiket Jézus cselekedett, amelyek, ha egyenként megíratnának, azt vélem, hogy maga a világ sem fogadhatná be a könyveket, amelyeket írának, Amen.“

János letette a stylust és könnyesedő szeme a távot kereste. Mint mikor régi dallam csendül fel a szívben — először halványan, elmosódottan, aztán egyre tisztábban és hangosabban — úgy merült fel lelkében rég hallott szavak emléke. Mária mesélte néki egykoron, miként állt a templomban szívszorogva, mert furcsán beszélt az agg Simeon. Rég elfeledte már a szavakat, de ez a szeméből fakadó meleg könyzápor kimosta őket a feledés iszapjából. És most, végén a munkának, Simeon könyörgése tódult az ajkára: Uram bocsáss el immár engemet! Megírtam, amit meg kellett, hogy írjak, tanítottam, mit tanítanom kellett. Ne hagyj itten tovább egyedül árván, mikor már nálad mind a tizenegy. Bocsásd el békeséggel a Te szolgádat!

A nap izzón a tengerbe zuhan, szürke ködök borultak a habokra, de János mozdulatlan maradt. A választ várta. Valahogy úgy remélte, hogy forró kérésére porrá omlik fáradt, erőtlen teste s lelke újjongva szárnyalhat Úrához. És míg szeme a messzeségbe révedt, egy alak vált ki a távol ködéből. A tengerről közelgett feléje, félig ködön, félig habon lebegve s jött egyre közelebb. A köd megbírta testének súlyát, a hab megállított lábai alatt. Már a fehér varratlan köntöst is megismerte János, *régen is ilyet hordott a mester*, csak nem ily fényeset, ilyen ragyogót. A tanítvány elébe akart sietni, de lába nem bírta az öröm terhét. Térde lecsuklott a parti homokba s csak a szíve dobogását érezte. És már mellette állt a rabbi. Sötét szeme belera-

gyogott a fáradt szemekbe, fehér keze megsimította az ősz fürtöket. János szeme felgyúlt ettől a tekintettől s lelkéből egy hosszú élet minden nehéz éve kipergett. Megint ifjú volt, mint egykor, mikor álmódó szíve először nyílt fel a csodának s hajótöröttként, akit egyszerre partra vet a szeszélyes hullám, a révbeérkezés boldog remegésével csókolta az Úr köntöse szegélyét: — Oh Rabbi, Rabbi!

S ekkor újra meghallotta a hangot, mely már csak álmában zengett feléje. . . — Elvégezted-e a munkád, János?

A tanítvány megrázkódott. Forró vágy kísértette, hogy igennel feleljen; hogy megkérhesse, vigye őt magával. De a Mester szemének sugára megölte a szót, mielőtt megcsendült volna. . . helyette a bejsermes szorongató vadjá lopódzott ki az ajkán. És vergődve zokogta:

— Bocsáss meg, Rabbi! Fáradt voltam és önző pihenésre vágytam. Pedig annyi a munka, ami még rám vár. Még századrészét sem mondtam el a szavaknak, amiket tanítottál, a csodáknak, amiket cselekedtél. . . Kezdek új könyvet Mester? Gyűjtsék új hívőket?

Jézus szeliden ingatta a fejét. — Ez volna minden, János? kérdezte csöndesen.

S a tanítvány elrejtette arcát a fénylő, fehér köntös ráncai közt. Rabbi — susogta reszketően — még Rólad sem meséltem a hívőknek, pedig ki tegye, ha én nem teszem, az egyetlen, aki még itt maradtam. Nem mondtam el, hogy milyen a szemed, milyen mély, milyen tiszta! Tengert látni benne, amelynek mélyén valami titokzatos nap világol. Nem meséltem a hangod zengéséről, sem a kezed csöndes simításáról, mely anyacsóknál lágyabb és békét ad a szívnek! Oh Rabbi, érzem az én nagy bűnöm! *Az emberek még nem ismernek s nem szeretnek Téged eléggé. . .* Oh enged meg nekem, hogy itt maradjak s a Te szerelmedre tanítsam őket. Rossz sáfár voltam, Rabbi, de még nem késő! . . .

Jézus emelte könnyáztatta arcát és látta, hogy a Mester mosolyog. S döbbenő emlékezéssel eszmélt arra, hogy a Golgothára menő úton mosolygott így az Úr.

Ám Jézus fehér keze megmozdult s szelíden fölsegítette Jánost. Finom újjai az aggastyán reszkető keze köré kapcsolódtak. Jöjj, mondta csöndesen s neki vágott a szürke ködfelhőknek. És a tanítvány ment, amerre a kéz vezette.

Csöndben haladtak a tenger felett a gomolygó ködpallón keresztül. János ment, mint a vak. A szégyen s fájdalom hullámai korbácsolták lelkét. Minden eszébe jutott, amit, úgy vélte, hogy elmulasztott s a bennrekedt szavak fájdalma keserűvé marta a száját. Rossz sáfára voltam az Uramnak — mondogatta magának — mankón cammogott és béna volt a szavam, még akkor is, amikor tanítottam. Jézus képe benne élt a lelkemben s én mint frigyládát őriztem a csendben, nem adtam oda mások oltárára. *Most pedig*

nem ismerik, nem szeretik
elégé. S én itt állok, mint
a meddő fügefafa, mely nem
termelt gyümölcsöt.

János körülnézett és
reá eszmélt, hogy még min-
dig kezét tartja az Úr s
hogy szállanak a tenger
felett. Ám a ködgomolyg
oszlani kezdett lábaik alatt
... mint átlátszó, fehér csip-
kefátyol lebegett mostan
felhő-országújtjuk s alatta
furcsa vidékek, furcsa vá-
rosok bontakoztak ki az éji
sötétből. Hová megyünk,
Uram? Tört ki János kebe-
léből a kérdés. Jézus pedig
biztatón szorította meg a
belé kapaszkodó kezét. A
jövőbe, — mondta csende-
sen — nézzed és lássad!...
És hallgatagon vezette to-
vább.

János száját lezárta a borzongás. Ő, az
Apocalypsis csodáinak látója, reszketett az újabb
látásoktól. Mert
csak ő tudta,
aki megpróbálta,
mily nehéz iga a
látók igája. A
jelenések ször-
nyű fenevadja az
ő lelkét is meg-
taposta, a vérré
változott oceán-
ba az ő kipréselt
vére is belé folyt
s minden élők
nagy nyomorú-
ságában ürítette
ő is a serleget,
melynek neve
üröm. János hom-
lokán veríték
gyöngyözött. —
Nem volt szikla,
mint Péter, nem
volt harcos, mint
Pál. Halásza volt
ő csupán az Úr-
nak, kiben köny-
nyet sajtolt a
köny, vért fakasz-
tott a vér. S most
egyszerre — hi-
deg iszonyat ráz-
ta János testét,
— a ködfátyol
alól máglyafény
festette pirosra

„És a tanítvány ment, amerre a kéz vezelte“.
(Edvi-Illés Panny rajza.)

a szívébe markolt. És fájó mélységekből jöttek
a szók, mik ajkára tódultak: Rabbí, Rabbí, mért
teszik ezt vaj-
jon?

S az Ur só-
hajtolt. Csende-
sen adta meg a
választ.

— Nível-
hogy tulontúl sze-
retnek engem!

A tanítvány
nehéz szédülést
érezett. A válasz
izzón cikázott
agyában, izzón,
mint a máglya
hasábjai. De már
repültek tovább.
Tengerek és par-
tok váltakoztak
lábaik alatt, soh-
sem látott vidé-
kek, városok jöt-
tek és tűntek sze-
meik előtt. Ám
Jánosnak egy-
szerre meggyö-
keredett a lába.
Ismerős arcokat
pillantott meg.
Jeruzsálemben
látta őket utol-
jára, egy ember-
öltő előtt, de azért
még rájuk ismert.
Ide menekültek

„Csak egyet mondott s ismételt örökké“
(Edvi-Illés Panny rajza.)

hát a vészben és halálban megmaradtak, a számkivetettek, a szétszóródottak

— Oh Jeruzsálem, Jeruzsálem, én véreim, én édes véreim! — csuklott fel a hangja, s évtizedek hazavágyódása festette biborosra a szavát. Egyenként simogatta őket végig a szemével . . . az az agg Moizes unokája lehet . . . az arc ugyanaz, csak megrokkant a természet Simeon vére az a csöndes ifjú, aki rokona volt Máriának. — Im atyádfia, Rabbi! — öntött ki Jánosból a túláradó érzés. Jézus sápadtan bólintott a szóra és csendesen lefelé mutatott. S a tanítvány szeme, amint követte a kéz irányát, nagy komor épületet pillantott meg. Komor kívül, belül még komorabb. Arcok, amikről lelopták a napfényt, szemek, mik nem ismerték a mosolyt. Az egyik intett s im embereket hoztak be bilincsen . . . S János az iszonyat borzongásával rebegte újra: Én véreim, én édes véreim!

Ott voltak mind, a Moizes unokája, ott volt Jézusnak késő atyafia. S álltak a komor emberek előtt, megcsukló térdekkel, ziháló mellel. Egy rövid perc a kérdés és felelet. „A megfeszített Istennek nevében“ szállott az ítélő hangja az égnek. S János látta, hogy tüzes fogókkal tépték az elítéltekről a húst, vaskorbáccsal törték össze a csontot . . . A tanítvány a haldoklók megtörő szemébe nézett s fuldoklón tört ki a kérdés belőle: Uram, Uram, mért teszik ezt vajon?

És Jézus a tanítvány vállára tette a kezét. Mint vérvörös pecsét izzott rajta a sebhely az éjben. Nehezen, tompán hullott a szava, mint aki a világ bűneit vállalja magára.

— Mivelhogy túlon túl szeretnek engem!

János nehéz ülést érzett a szíve táján. A fájdalom, mint keserű folyó, öntött ki a lelkében, sebesre marta a jámbor halászleket. Pedig már régen elhagyták a borzalmak táját. Lombos hegyek, kék folyók terültek el alattuk s János szemébe visszatért a fény, amint a zöldellő rétekre nézett. Mosolygós kis házak bujtak meg a hegyek árnyas tövében, sokszínű városok simultak a bővízű, dús mezőkre. És békét lehel a falvak városok szíve, békét álmodott minden az éjszaka ölében. Béke . . . béke . . . János, mint undok kigyót rázta le magáról a borzalmak emlékét. Lelkében megnyílt az ima zsilipje, hogy az angyalok nyelvén szóljon.

— Dicsőség a mennyekben Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek . . .

Am hallelujás hangja még a csillagokig sem érhetett s már vad robaj verte fel a csendes vidéket. Számlálhatatlan seregek hosszú sora rohant dühödtt örültséggel egymásnak. Paripáik legázolták a sarjadó életet, fáklyáik üszköt dobtak az alvó városokra. És vér, vér fakadt a nyomukban. János hallotta az aggok nyögését, kiket szíven talált gyilkos vasuk, hallotta az anyák jaját, kiknek csecsemőjét felnyársalták. És egyre több vidék bontakozott ki a ködből, egyre több

sereg tört egymásra a messze téreken. S mikor megperdült a dob, gyilkos csatára lengett a zászló, milliók ajkán zendült a kiáltás: Oh Jézus, Jézus!

És János csak nézett . . . Gusztáv Adolf, Walleinstein csapatai zúgtak el jövőbe néző szeme előtt s nem hagytak követ kövön. Neki, a genezárethi halásznak, mit sem mondtak a fényes hadi tettek. Csak a félrevert harangok zúgtak a lelkében . . . csak a legyilkoltak, az árvak jajsavát hallotta. Az iszonyat ködös fátyolt vont a szemére, de azon át is úgy tetszett neki, mintha a sok vér tengerré dagadna, elöntené a rétek zöldjét, a városok köveit s minden, minden beléfulna ebbe a szörnyű meleg óceánba. És a vértenger csak nőtt, csak nőtt. Már elöntötte a tornyok csúcsát, már szinte a lábaikat mosta. János leroskadt a vértenger partjára:

— Uram,uram, Te a békét hirdeted! Hüvelyébe dugtad vissza a kardot! Mért történik hát mind e borzalom, mind e gyilkosság a Te nevedben?

Jézusra emelte a szemét. A Mester ott lebegett a vérozón partján. Két karja kitarva fénytett a hajnal első derengésében, lábai nehezen csüngtek lefelé. Mintha egy nagy, láthatatlan kereszten függne.

S megtörve, megkínözva csendült a Názárethi édes hangja:

— Mivelhogy túlon túl szeretnek engem!

János könnyével áztatta a fehér köntös szegélyét. Mint szárnyaszegett madarak bukdácsoltak a szavak a melléből:

— Szörnyűk a Te szavaid, Rabbi! Örvénybe zuhantják a lelket! Ha minden bűn a Te nevedet hordhatja, minden iszony és minden borzalom a Te szerelmedből fakadhat, mondd meg nekem, mit kell akkor tennünk, hogy megmaradjunk a jóság ösvényén?

János homlokán az Úr csókját érezte . . . s messze távolokból, egyre halkulóan zengett az isteni hang feléje:

— Ne kérdjed, János! Boldogok, akik nem kérnek és mégis tudják!

A tanítvány fellekintett. A hajnali fényben egyedül állott az ephesosi parton. De szívében ott ragyogott a csóknyújtotta örök világosság.

Reggel pedig eljöttek a tanítványok, hogy hallgassák Jánost. Az agg szelíd mosollyal várta őket. És mikor összegyűlt a sokaság, hirdetni kezdte nékik az ígét. Nem beszélt nékik Jézus szeméről, se a hangjáról, se az életéről. Csak egyet mondott s ismételt örökké, míg csak le nem zárta ajkát a halál:

Fiacskáim, szeressétek egymást.

Az „Ifjú Erdély“ adomáiból.

Feri: (francia tanulás közben átszól társához) Moaddjad, Samu, neked melyik nyelv tetszik a legjobban?

Samu: Nekem mindenekfölött a füstölt nyelv, de füstöllel is szeretem.

Kuruc beszéd tábornúz mellett.

— Ölvedi Lászlónak. —

Fergeteg hajszolja, rongyolja az éjet,
Vékony tábornúznél két kuruc beszélget:

„Kevés melege van, komám, most a tűznek“.
„Innen neghajszolnak, onnan is megűznek“.

„Nem más már a kuruc, mint erdőknek vadja“.
„Legyen meg az Isten ő szent akarata!“

„Sok urunk elárult, sok meg van futásban“.
„Mi pedig itt veszünk, szélben, hóban, sárban!“

„Ezért harcoltunk hát, hajh! ezer csatában?!“
„Bizony, ránk már régtől, mindenütt halál van“.

„Ne búsuljál, testvér, mindig valahogy volt“.
„Csak egyszer hallnám, a tárogató hogy szólt!“

„Beh, jó volna még egy ropogósat járni . . .“
„És nem ütén búsán, csúf halálra várni“.

„No már testvér, mindegy, hogyan így kell lenni.“
„Jól mondd, próbáljunk igaz kuruc lenni“.

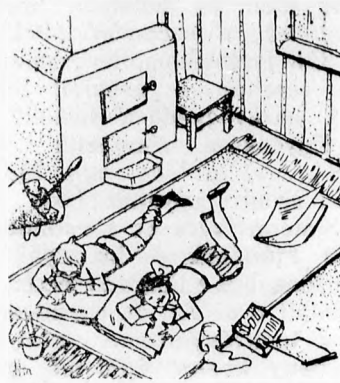
Érjen seb és éhség, nyíljon meg az ég is . . .“
„Küartunk mi végig, vilézmódva mégis!“

Páll Miklós.

A szürke pálya réme vagy Hogyan lettem rajzoló?

Az öcsém hat éves volt, én meg hét. Karácsonyra közösen egy festékdobozt kaptunk, benne kőkemény színes téglácskákkal, amelyeket ha türelmesen dörgöltünk a vizes ecsettel, akkor lehetett velük festeni. Ennek öröme kimázoltuk a Kertész Tódor képes árjegyzékének összes pojácáit, az anyuka divatlapjában pedig a hölgyeknek színes ruhákat, sőt zöld bajuszt, piros szakállt és lila szemüveget is festettünk. Nekem nagyon tetszett a dolog, az öcskös panaszkodott is, hogy elfestem előle az összes festéket és festeni valót.

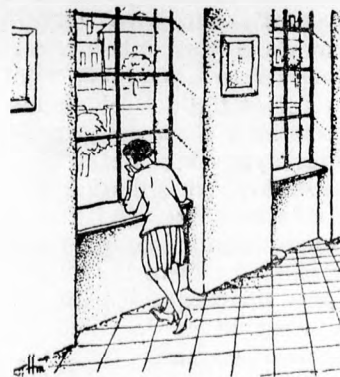
Később rájöttünk, hogy ha nincs kéznél kész ábra, magunk is rajzolhatunk valamit, amit majd ki lehet szépen festeni. Erre aztán a papánk íróasztaláról ceruzát szereztünk és minden üres papírfelületet, ami a kezünk ügyébe került, megtöltöttünk műveinkkel. Az iskolakönyvek első és utolsó lapja, az ujság széle, notesz, levélboríték háta, — minden a mi jellegzetes ábráinkkal ékeskedett. Az öcskös folyton szakállas katonákat rajzolt, én meg egy házat, meg egy női fejet és mert egyebet nem tudtam, e két formát

„Nekem nagyon tetszett a dolog.“ (Hoffmann Mária rajza)

addig ismételtém, míg egész gyakorlottan firkantoltam mindenüvé ugyanazt a házat és fejet.

A polgáriban már rendesen tanultunk rajzolni. Azt gondoltátok ugy-e, hogy imádtam a rajzórákat és mindég jelesen volt? Nagy tévedés, kedves barátaim, a dolog épp ellenkezőleg ütött be! Csak minden második-harmadik rajzórára voltam jelen, a többitől egyszerűen repültem el. Ez úgy volt, hogy — először is a stilizált levélalakokat nagyon úntam, azután a világosokker mindég foltos lett, az indiai vörös meg kiment a vonalból. Erre teljesen elvesztettem az érdeklődésemet a dolog iránt és unalom ellen kockás papíron társasjátékot játszottam a szomszédommal. Ez a szórakozás minden óvatosság ellenére is oly feltűnően folyt, hogy Berta kisasszony észrevette és néhány nem túl barátságos szó kíséretében a folyosóra tessékelt. A dolog aránylag elég gyakran ismétlődött.

„Ott álltam egyedül a csöndes folyosón.“
(Hoffmann Mária rajza.)

Ott álltam egyedül a csöndes folyosón, kibámultam az ablakon és így elmélkedtem: Berta kisasszonynak pikkje van rám, ez nyilvánvaló. Ha csak egy vonalzótl leejtek, már is kidob. Így persze nem adhatok be annyi lapot, mint a többiek, akik most is bent kuksolnak és rajzolnak. Meg is mondom otthon, hogy milyen az a pukkancs Berta, — nehogy meglepő jenek az évvégi rajz 3-as miatt. Egyébként pedig azért is

hires rajzoló leszek, hogy az életrajzomban benne legyen, mennyit szenvedtem a Berta kisasszony igazságtalansága és kegyellensége miatt!

Igy tervezgettem gyakran csengetésig, — miközben tényleg hármasm volt rajzból mind a négy éven át.

Azután gimnáziumba jártam. A mi városunkban akkor még kevés lány tanult a négy polgárinál tovább. A mi ötödik osztályunkban 40 fiú volt és csak 7 lány. Mi lányok az első padosorban ültünk. Egyszer nagyon megjártam. Algebra óra volt, egy rossz tanuló felelt épen. Mi is irtuk a példát. Én hamarosan kiszámítottam az irkában az eredményt, míg a fiú a táblánál a példa elején kínlódott. Gondoltam, míg a végére ér, fírhálhatok. A füzetem üres baloldalait rögtön munkába vettem. Ép Ady Endre összes műveihez terveztem sorba könyvfedeleket és úgy el voltam merülve a tervezgetésbe, hogy észre se vettem, milyen vészujjósító csönd uralkodik körülöttem. A feszült némaság percekig tartott, míg végre egy visszafojtott kuncogás velem is észrevétette, hogy valami nincs rendben. Felpillantok az irkából, — hát Szalóki tanár úr ott áll a hátam mögött (ki tudja, mióta már) — ott áll és néz.

„Szalóki tanár úr ott áll a hátam mögött és néz.“
(Hoffmann Mária rajza)

Képzeltetik, milyen meglepett képet vágtam! Az osztály felszabadult, harsány kacagásban tört ki. Majd elsülyedtem. Vagy 5 perce lehet, hogy Szalóki lelépkedett a katedréről (mindennek az első pad az oka) és az egész osztály derült érdeklődése közepette figyelte buzgó működésemet. Végre megszólal: „Mi ez? Repülőgép vagy cilindert? Ha legalább jó volna, nem szólnék. De az én három éves kisfiam is különbeket rajzol! (A derültség újult erővel tör ki.) Nézzük, talán az algebrához többet konyit, jöjjön ki felelni.“

Ez a jelenet érdekes fordulópont az életemben. Ugyanis a váratlan kritika, a kinevetés, szégyen annyira lesújtott, hogy teljesen letettem arról a tervemről, hogy rajzoló leszek. Komoly, tudományos pályára határoztam el magam. Orvos leszek, — igen, ez nagyszerű és dr. lesz a nevem előtt! Akkor majd nem mernek kinevetni! Egy-

szóval orvos leszek, ez biztos

De ezen az elhatározáson kívül mást is eredményezett ez az emlékezetes jelenet. Az osztálynak ilymódon tudomására jutott, hogy rajzolgatni szoktam. Eleinte csúfoltak: „Hofi, a rajzoló“, — ez volt a nevem és gyakran tették fel a kérdést: „repülőgép vagy cilindert?“ Majd megpukkadtam a méregtől.

Egy hétre rá odajön hozzám egy görög-pótlós: — „Hofikám, Kozák el akar vágni a rajzból, nézd, neked semmi, megcsinálhatnád a rajzomat.“

— Jó, egy feltétellel. Nem mondd többet, hogy „rajzoló“ meg „repülőgép.“ És aki mondja, azt kupán csapod

— Rendben van, itt a kezem.

Még néhány hét és már három-négy fiú helyett rajzoltam a különböző csupokat és kitömött madarakat. Testőrségem csakhamar elnémitolta az ellenséges hadat; már senki sem merte rám azt mondani: „rajzoló“. Azaz egy mégis, de az sem az osztályban, hanem... ez így történt:

A mikis városunkban akkor egy lányokból alakult jótékony egyesület működött, amely előadásokat és multságokat rendezett. Én is tagja voltam és mint táncosnő szerepeltem a jótékony pódiumokon. Szerettem táncolni és minden előadásra új táncot, kosztümöt eszeltem ki. Egyszer egy fiú otthon elmeséli a nővérének az én rajzolói hir- és gúnynevemet. Ez a fiatal hölgy véletlenül az egyesület elnöknője volt. Rögtön meghorognak, — fessek plakátokat! Most rendeznek egy óriási ünnepélyt, legalább három plakátot fessek, de lehet ötöt is.

— Orvos leszek, orvos leszek, — gondoltam, de azért mellékesen megcsinálhatom nekik a plakátokat. Így lettem az osztály rajzolójából a város rajzolója.

Miután az érettségi képeinket kartonra ragasztottam, a neveket fölrajzoltam és az egészet körül pingáltam virágokkal, — gondolkozni kezdtem. Hát most mi is leszek? Orvos?

Önálló, független ember akartok lenni, ez az egy biztos. Magam akarom megkeresni a kenyeremet. A családi tanács azt ajánlja: — egy év kereskedelmi, aztán irodai állás és már kereshetek némi pénzt

Ekkor tűnt elém a *szürke pálya réme*.

Hány embert ösmerek, akinek egész életét megrontja ez a rém. Mennyien kénytelenek napi 8–10 óra hosszat olyasmivel foglalkozni, ami nem érdekli őket, ami egyéni hajlamaiknak egyáltalán nem felel meg. Ezek az emberek olyan igát húznak, ami feltöri, felsebzi a vállukat. Mindég elégedetlenek — maguk sem tudják miért, — az életet unalmasnak, a munkát fárasztónak találják, de csak húzzák, húzzák a szürke rém igáját, míg maguk is letörnek, leszürkülnek teljesen s már alig jut eszükbe a boldog diák-

kor, amikor még eleven érdeklődés, hajlamok, remények színessé tették az életet.

A szürke pálya réme ilyen unott, kiszáradt, meggörnyedt igavonó képében jelent meg előttem (nagyon hasonlított egy öreg postahivatalnokhoz, akit mindég csak az ablakja mögött láttam) és megijedtem. — Nem, nem bánom, mondjanak, beszéljenek, ajánljanak akármit, én csakis olyan pályát választok, ami annyira érdekelt, hogy nem únhatom meg, míg élek!

Tehát: gondolkozunk csak. *Mi az, amit egész életemen át szívesen csinálnék?* Amit nem únok meg soha, út, amín mindég tovább haladhatok, ahol nincs megállás, por, szürkesség, begyöpösödés; amelyen szívesen vándorolok egész életemen át.

„Mi az, amit egész életemen át szívesen csinálnék?“
(Hoffmann Mária rajza.)

Most egész őszintén: — orvos lennék, — táncosnő vagy rajzoló? Hirtelen egész világosan éreztem — rajzolni fogok én bizony, mégis csak ez az, ami legjobban érdekel, amit sohasem fogok tehernek érezni.

Hiába volt most már minden le- és rábeszélés, én már tudtam, hányadán vagyok. Aki más elhatározásra akart lárni, annak bizony bele-törött a bicskája. Így aztán belenyugodtak a dologba és végre mehettünk Budapestre.

Tyű, kutya keményen kellett dolgozni három évig. Ábrázolás, perspektíva, anatómia, belü, ornemens, szín, forma, akt, fej, táj, stb. A fülem se látszott ki belőle, de égtem az érdeklődéstől és csak úgy nyeltem minden tanulni és tudni valót.

Közben gyakran úgy éreztem -- hogy nem tudok semmit, hogy mindennek még csak a kezdetén vagyok, hogy oly sok van még hátra! De lám, ép ez adott erő! ez a sok minden, ami még hátra volt és amit el akartam érn.

Most Németországban élek és igazán rajzoló vagyok. De most is úgy érzem, hogy a kezdetén vagyok mindennek, mert a természet formái és a művészet feladatai kimeríthetetlenek.

Hoffmann Mária.

Karcsi bevezeti a rádiót.

Hogyan jött létre az „Első Magyar Általános Zenével Édesített Cipőtisztító Vállalat Egyetlen Központja“ Budapesten a Fecske-utca sarkán.

— Fényezés 2 jelenetben, zenekísérettel —

1 jelenet.

(Színtér: Karcsi magánlakosztálya. Jelen vannak: Karcsi, Kócz, Záp, Nett, Horogh István és Fal.)

Karcsi: Három millió kell a rádióhoz. Én be fogom vezetni Antennarudat és lámpatokat már szereztem.

Záp Ferkó: Van neked három milliód?

Karcsi: Még nincs, de lesz.

Nett Olivér: Neked lesz három milliód?

Ezt meséld Stróh Kóbinak, ne nekünk.

Horogh: Látod a fejemet? Értékes példány, de leharapom, ha te annyi pénzt össze tudsz gyűjteni.

Fal Gyurka (gúnyosan): Tán bizony az uzsonnapénzedből spórolod meg? (Számítja.) Naponként ötszáz korona, az évenként 365 500, = 182.500 korona, ebből levonjuk a vakációt, marad 100 000 korona, százezer megvan a három millióban harmincszor. Vagyis harminc esztendő alatt megspórolod a három milliót.

Horogh: Harminc esztendő múlva lesz Karcsinak rádiója.

Karcsi: Csak az beszélhet így, aki nem olvasta Upman könyvét, amely „Az Amerikai Milliomosok Gyermekekora“ címen tegnap hagyta el a sajtót.

Fal Gyuri: Upman könyvet írt? Nagyszerű!

Karcsi: Minden milliomos előbb szegény ember volt, mondjuk cipőtisztító, suviksz-inas, újságárús vagy pedig gyufát árult a sarkon. Amerikában nem szégyen, ha valaki így kezd.

Nett Olivér (szánalommal): Szóval te is így kezded. Gyufát fogsz árulni a sarkon. Jó, én is nálad fogok vásárolni. Ámbár gyanús előttem a te karriér-elméleted. Az öreg Csóger bácsi negyven év óta árul gyufát, mégse milliomos.

Záp Ferkó (gúnyosan): Csakhogy ő nem a sarkon árul gyufát. Az amerikaiak és Karcsi pedig a sarkon fognak működni.

Karcsi (főlénytel): Na ja! A sarkon! Hát igenis a sarkon van a hangsúly. Az utcasarok a boldogulás titka. Csodálom, hogy modern ifjak lévén, így nyilatkoztok a cipőtisztításról és a boldogulás többi lehetőségéről.

Nett Olivér (finoman, mint szokta): Kérlek, Károly, légy szíves most már elárulni, hogyan szerzed meg a rádióra a három milliót.

Karcsi: Most már azért se mondom meg. Ha tudni akarjátok, gyertek ki a Fecske-utca sarkára. Szeptemberben pedig szívesen látlak benneteket rádió-uzsonnára. Berlińi, londoni és római zene mellett fogjuk elkölteni kávénkát.

2. jelenet.

(Szintér: a Fecske-ulca sarka. Hatalmas embertömeg közepén jelen vannak régi ismerőseink: Mócsány bácsi, akinek utcai fényüzése (= cipőtisztító műhelye) van a járdaszélén, Karsai, Nelt, Horogh, Záp, Fal. Egy asztalkán gramofon áll s folytonosan nótákat krárog. Karsai mosolygó buzgalommal kezeli a kiváló hangszert. Az emberek sorban állnak s egymásután rakják föl lábukat Mócsány bácsi ládikójára. Upman egy széken áll és szónokol a néphez.)

Upman: Türelem, uraim, türelem! Mindenki sorra kerül! Mindenkinék eljátszaljuk a nótáját, aki nálunk tisztaltja a cipőjét. (Egyik úrhoz.) Most ön következik. Mi a becses nótája uraságnak?

Az úr: Zöldre van a, zöldre van a rácsos kapu festve.

Upman (Karsisához): Karsikám, lemezt cserélj! „Zöldre van . . .“ azt játszd! Mert uraim, kellemeset a hasznossal! Miért álljanak önök itt unakozó arccal, esetleg tele gondokkal! Uraim, a zene elűzi a gondot, elkergeti a bánat komor felhőit, földerít, mosolyt fakaszt. Uraim, ismerőseiket, rokonaikat küldjék ide, az „Első Magyar Általános Zenével Édesített Cipőtisztító Vállalat Egyetlen Központja“-ba. Hangszerünk eljátssza bárkinek a kedvenc nótáját. Még a suviks is fényesebb lesz a cipőkön a zene mellett. (Észreveszi Nelt Olivéréket.) Ti is eljöttetek? Soron kívül, uraim. Mócsány úr, ezeket az ifjakat külön fogja pucolni. (Mikor a tömeg elfogy, Nették körülveszik Karsit.)

Karsai (ragyogó szemekkel): Mennyi a mai bevétel?

Mócsány bácsi: 150.000 korona.

Karsai: S ebből ötvenezer esik rám. Látjátok? Két hónap múlva együtt lesz a három millió.

Záp Ferkó: Hát ezt hogy csináltad?

Karsai: Van nekem egy gramfonom Szerződtem Mócsány bácsival s megalapítottuk a zenés cipőpucolást, mint kombinált vállalatot. Az üzlet nagyon jól megy. Upman szívességből szónokol egész nap. Remélem, ti is hoztok kuncsaftokat!

Radványi Kálmán

Pályázat.

„A Mi Lapunk“ szerkesztősége a közeledő nyári szünet alkalmából az alábbi pályázatot hirdeti:

I. A vakációban tett utazásom, vándorlásom vagy táborozásom leírása. (Hossza legfeljebb két ív.)

II. Magyar népművészeti emlékeink. (Tichy Kálmán „Új feladatra“ című cikke nyomán gyűjtött adatok rajza (fényképe) és ismertetése.)

III. Fényképpályázat. (Állatok megközelítése, erdei jelenetek képe.)

Az egy oldalra olvashatóan írt pályázatok határideje 1926 szept. 10. A pályaműn fel kell tüntetni a szerző nevét, osztályát, pontos címét. Minden bevált mű jutalma: egy értékes könyv.

„A Mi Lapunk“ szerkesztősége.

Bíró Lucian:

Levél a vakációról.

Kedves Fiúk!

Már csak egy keveset alszunk s itt a nagyvakáció. Mennyire örül ennek minden diák, minden táborba induló cserkész. Szükséges jó ez a vakáció. Szükséges pihenés, nyugalom, erögyűjtés, hogy szeptemberben újra megkezdhessük a munkát. Kellemes időköz ez a diák életében, ezt külön főlősleges is méltatni. — Mielőtt azonban — kedves Fiúk — nektek még kellemesebb vakációzást kívánnék, néhány dolgot szeretnék megemlíteni, melyekről jó lesz, ha meg nem feledkeztek.

A vakáció nem a semmittevés ideje. Felületes, igazi „diákos“ felfogás az, amikor a vakáció elején „betűiszonyról“ panaszkodnak éppen azok, akik többször buktak meg s neveléses azoktól, akik az iskolai fegyelmi szabályokat mindig lábbal tiporják, hallani a nótát: „Holnapután ilyenkor nem parancsol direktor . . .“ Aki vakációban semmit sem akar dolgozni, az valójában rosszat tud mindig elkövetni; akinek nincs ideje a jóra, sok időt tölt el a rosszal; aki nem tartja meg a vakációban is az iskolai fegyelmi szabályokat, az már a mindennapi élet törvényeit sem tartja meg; aki nagyon ki akarja élvezni az arany szabadságot, az lassankint neveletlen és vallástalan lesz. Sok fiúnak egyetlen vakáció olvasmánya csak a vékony Értesítő és néhány „érdekes“ könyv, melyet lopva olvas a bezárt szobában, vagy a szerűskert végében. Sok fiú, ha szeptember végén visszatekint az elmúlt 60 napra, mire emlékezik vissza? Néhány kirándulásra, ahol becsipett, vendégeskedésre, ahol száználmas éretlenség ügyetlen bók-makogásokat mondott a leányoknak, néhány mozira és színházra, ahová iskolai évben az osztályfőnöke bizonyára nem engedte volna el. Ime így viszi át az életbe, amit az iskolában (no nem is ott, hanem évközben az iskolán kívül) tanult „telvilagosultabb“ társaitól. Ha ilyen vagy a vakációban, ilyen leszel majd az életben is. — De, kérem! Mi nem vagyunk ilyenek, mondjátok. Megbocsasátok, Fiúk. Ti nem! Ez nem is nektek szól. Ti jól tudjátok, hogy minden mulatságnál, pincézésnél többet ér a friss levegő, a nagytermészetben való séták, a sport, a jó olvasmány, a zene és egyéb önképzés. E levelemben nem azokra gondolok, akik a vakációban is „figyelnek, résen vannak“. Gondolok én szomorú szívvel azokra, akik a vakáció elején frissebbek voltak, mint a végén, jobbak, ártatlanabbak, mint a következő iskolai év elején, melyet sok rossz emlékekkel a fejükben kezdenek meg — tanáraik, osztályfőnökük, cserkészparancsnokuk legnagyobb fájdalomra.

Vigázzatok és imádkozzatok!

Szervuszatok! Mindnyájatoknak jó bizonyítványt, sikeres maturát és nagyon kellemes vakációt kívánok:

K. 1926. május 31.

— Hallottál e arról a nagy készülődésről, mely Magyarország cserkészeit hónapok óta lázban tartja? Országgra szóló táborozásra készülnek a magyarországi cserkészek, olyan nagy jamboreera, amelyet még nem látott az ország.

— Milyen lesz ez a jamboree, kedves bátyám? Mi még jóformán semmit sem hallottunk róla.

— Pedig hát elgondolásában hasonlít ez a *Nemzeti Cserkész Nagytábor* ahhoz a táborozáshoz, amit a csehszlovákiai magyar cserkészek terveznek július elejére. Persze az újpesti Népszigeten épülő sátorváros valamikéval népesebb lesz, mint a ti táborotok. Képzeld csak, 6—7000 cserkész találkozik majd ezen a hatalmas jamboreen! A tábornak számos külföldi vendége lesz; július közepére várják Baden Powellnek, a világ főcserkészének litogatását. Magyarországi cserkésztestvéreinknek nem lesz okuk szégyenkezniük előtte. Hiszen tavalyelőtt, a kopenhágai első világ-jamboreen, Amerika és Anglia után a harmadik lett a magyar cserkészek csapata.

— És mondd, ezt a jamboreet a világ főcserkészének tiszteletére rendezik?

— Nem, kedves pajtás, a magyarországi cserkészek főcélja nem az, hogy a külföldiek előtt pompázzanak. Nem is az, hogy hazájuk társadalmának bemutatkozzanak. Mikor versenyre kelnek, nem az a céljuk, hogy legyőzzék egymást. Azért szállnak táborba, hogy *együtt legyenek*, hogy lássák egymást, megismerjék egymást, megszeressék egymást. Tanulni akarnak egymástól.

— De hiszen mi is azt akarjuk! Ezért fognak közösen táborozni a csehszlovákiai magyar cserkészek is. Találkozni akarnak nyolc napra, hogy azután érzésben, gondolatban, jó munkában mindig együtt maradhassunk. Tőlünk, cserkészektől, sokat várnak az idősebbek és mi érezzük, tudjuk, hogy valóban fontos feladataink vannak. Ezeknek a feladatoknak csak tervszerű közös munkával tudnak megfelelni. Látod, emiatt is okvetlenül szükség van arra, hogy találkozzunk és megbarátkozunk egymással.

— Szent igaz. A csehszlovákiai magyar cserkészeknek valóban össze kell fogniok és céltudatos együttes munkával meg kell erősíteniök pozíciójukat a köztársaság többi cserkésztestvérei között. Olvastad-e Podkarpatska Rus cserkészszövetségének 1925. évi jelentését?

— Megvallom, nem került mostanáig a kezembe.

— Nagy kár. Mert ebből a jelentésből láthattad volna, hogy a ruszinszkói szövetség titkára, dr. Pešek Božetech is szükségesnek tartja, hogy a magyar csapatok szervezésével alaposabban foglalkozzék. Minden magyar cserkésznek egy kis lelkiismeret-furdalás-féltet kellene éreznie, amikor dr. Pešek Božetech jelentését olvassa. Hát igazán ott tartunk már, hogy az odaadó lelkes cserkészmunkára idegenektől várunk buzdítást? Tisztelet, becsület minden náció cserkészeinek, de én mégis csak azt vallom, hogy a csehszlovákiai magyar cserkészmozgalom erősítése, kiszélesítése mégis a mi dolgunk, a mi legszébb feladatunk, a mi legelső kötelességünk volna.

— Megbocsáss, kedves bátyám, ez egyszer nyitott kaput döngetsz. Mi nagyon jól tudjuk, mivel tartozunk cserkész-mivoltunknak és tudjuk azt is, hogy a csehszlovákiai magyar cserkészet jövője a mi jó munkánk sikerétől függ. Bennünk megbizhatsz. Mi nem henyelünk. Az országszerte fellobbanó magyar táborütözek vidáman pattogó szóval hirdetik, hogy résen vagyunk.

— Kedves jó testvérem, ez aztán a derék beszéd! Kérlek, engedd meg öregebb barátodnak, hogy cserkészköszöntéssel búcsúzzék tőled, mielőtt táborba szálls: *pajtás, jó munkát!*

Szvatkó Pál dr.:

Páneurópa

Kant, a nagy német gondolkodó, százötven évvel ezelőtt beszélt már a népek szövetségének szükségességéről s egyúttal megállapította, hogy az emberiség fejlődésének útja az egyén egységétől és egyedülvalóságától az emberi nem egységéig és tömörüléséig vezet. Az eleinte az őserdőkben még magában bolygongó ijedt ember évszázadok és évezredek folyamán társadalmat alapít, melyet addig hatványoz és szélesít, amíg a legnagyobb egység létre nem jön. Kezdetben csak két ember szövetkezik, hogy családot alkosson, mert így könnyebb és szebb élni, később több család közösen telepszik le, hogy közösen védekezzen a veszedelmek ellen s létrejön a falu, az összeházasodottak rokoni kötelékéből a törzs és sok egymáshoz közelálló törzsből a nemzet, az ország. Több kis fejedelemség, országoeska a nyelvi, földrajzi vagy helyzeti kapocs folytán államot alkot s ezek az államok a legújabb időben még nagyobb egységig: a nagyhatalomig, az óriási gazdasági egységig jutottak.

Lépésről-lépésre beigazolódik tehát, amit már Kant látott: az egyre nagyobb egységekbe való tömörülés. A nagyhatalmak kikristályosodása a múlt században ment végbe: a kis államokból álló Németország német birodalommá vált, az elaprózott Itália Olaszországgá, míg a nyugati államok: Anglia meg Franciaország ezt az egységesítő folyamatot már évszázadok előtt átélék, amely körülmény kétségtelen előnyöket biztosított számukra a többi, elkésett hatalommal szemben. 1867-ben az osztrák-magyar monarchia is megalakult s Deák Ferencnek talán legnagyobb érdeme, hogy belátta a tömörülés szükségességét. A Duna-medencéjében élő népek soha zöldregra nem vergődhetnek, ha egymás ellen csinálnak politikát, ellenben a lehető legjobb körülmények között történő egyesülés nagy hatalmi rangot, haladást, gazdaságot biztosít ennek a kényes európai területeknek. Az osztrák-magyar monarchia égisze alatt nagyszerűen fel is lendült itt az élet s ez méltóképen igazolja minden egységesítő terv helyességét.

Sajnos, a természet rendje az, hogy minden törekvést ellentörekvés kísérjen, amely lassítja, korlátozza az eredeti cél érvényrejutását. Vagy az is lehet, hogy ez az ellentörekvés azért létezik, hogy a beléjeesetteknek megmutassa a helyzet tarthatatlanságát és még inkább ösztönözze, hajtsa őket az eredeti törekvés megvalósítására. A világháború például tönkrezúzta a monarchia egységét és egymásra agyarkodó apró államokat teremtett a Duna-medencéjében. Az előnyös gazdasági és kulturális fejlődés azonnal megakadt, az „egységben az erő” ellentéte jutott érvényre s ma már, 8 esztendővel a szétesés után, Középeurópa államférfiai megint a — mindenestre új és javult formájú — egység mellett karkoskodnak. Igen erősen foglalkoztatja a politikai és gazdasági köröket a „dunai konföderáció”, ez a különálló kis államok

újjajta egyesülésének a vágya. Az ellentörekvés ideiglenes felülkerekedése mutatja meg, hogy csak az egységre törekvés csilagzatában lehet élni.

De ez a dunamedencei példa csak egy igen kis része az általános nagy emberi egységesedés vonalának. A világpolitikában ugyanez a probléma uralkodik. Ma már a múlt században végleg kialakult európai nagyhatalmak sem elég erősek ahhoz, hogy az egyensúly elvénél fogva megőrizzék a világbékét. (Itt röviden rá kell mutatnunk arra, hogy mi is az a „világegyensúly elve”, mely a nagy politika egyik legfontosabb és leglényegesebb tétele. Ha a világ minden részén egyforma erejű hatalmak léteznének csak, vagy e hatalmaktól garantált apró államok, vagy egyforma erőt jelentő hatalmi ellenszövetségek, akkor az erők egyensúlya kiegyensúlyozza a világ nyugalmát is: senki sem kezd háborúba, vagy legalább is nehezen és nagyon meggondoltan kezd hozzá, ha tudja, hogy ellenfele hasonlóan erős, mint ő. Ha egy erősebb hatalom van és több gyenge, ekkor az erősebb könnyen esik abba a kísértésbe, hogy a gyengébbeket egymásután leigazza. Egyensúlyra, egyformán elosztott erőre kell tehát törekedni a béke érdekében.) A háború után az európai kontinens nagyhatalmai gyöngének bizonyultak az egyensúly, az egyenlőség megőrzéséhez. Amerikában kialakult az Egyesült Államok csak nem egy egész földrészt egyesítő hatalmas világbirodalma, Keleten a sárga faj egysége teremtett egy 500 milliós emberphallanxot, északon az orosz szovjet vezetése alatt szövetkezett rengeteg nép. Nagy Britániából pedig az angol szigetek vezetésével ugyancsak szédítő arányú világbirodalom keletkezett.

Csak Európa, a hajdani korlátlan úr, nem jutott előre. Sőt, az ellentörekvés nagy győzelme, a világháború, hihetetlenül a mélybe taszította a kontinentet. Amerika és a sárga faj sohasem voltak érdekelve a nagy égisben. Anglia és Oroszország 1918 óta idejekorán felvonultak az európai marakodástól, csak nálunk, a kultúra és emberi nemesség hőlesőjében maradt minden züllötten. Miként a háború az egyensúly elvének megszakítását: Németország túlzott ereje okozta, úgy a mai európai feszültséget ugyancsak a győző Franciaország túlzott ereje okozza.

S most jött a bécsi Coudenhove-Kalergi gróf, aki meglátta, hogy míg kontinensünk hatalmai kis, vicinális egyensúlyproblémákban vajúdnak s lokális bajok elintézéséin fáradoznak, addig más földrészekben oly birodalmak fejlődnek, melyek bármelyike idővel szinte ellújhatja az egyetlenkedő, legyöngült Európát. Bajaink nem is saját magunktól erednek már: gazdaságilag rettegünk Amerikától, világnézetiileg rettegünk Oroszországtól s csak Anglia meg a sárga faj egységétől vagyunk még függetlenek. Ily körülmények között a megoldás egyetlen módja csak az lehet, ha az európai hatalmak betartják a kantai fejlődés, a mindinkább nagyobb egységekbe való tömörülés útját s mint hajdanában kis népek nagy államokká, hatalmakká

sűrűsödtek, úgy sűrűsödjék az egész kontinens is egységes, erős Páneurópává. A háború utáni európai nyomornak, a széthúzásnak és a százfelészakadásnak, az ellentörekvés borzalmas eredményeinek kellett jönniök, hogy ilyen belátások érlelődjenek Európa okos férfiaiának fejében.

Alljunk be a négy világbirodalom (Egyesült Államok, Anglia, Szovjetoroszország, Sárga birodalom) mellé ötödiknek: Miként Amerika a híres Monroe-elvben kimondotta, hogy Amerika az amerikaiaké és Amerika egységes nagy világ, úgy az európai kontinens is csinálja meg a maga egységét és 350 millió lakásával az északafrikai és kisázsiai hatalmas nyerstermény területével, előnyös helyzetével még mindig első lehet a világbirodalom sorában is. Amint van amerikai, mongol, szovjet és brit világbirodalom, legyen európai világbirodalom is, legyen: Páneurópa. Ez az újabb nagy egységbehozás a fejlődés vonalába esik s a béke is csak úgy őrizhető meg, ha a már létező világhatalmak mellé egy új jön, amelynek segítségével újra helyreáll a híres és szükséges általános világegyensúly. Vagy Páneurópa, vagy Európa az amerikai (pénzügyi), a szovjet (világnézeti), az angol (hatalmi) és később, a mongol világbirodalom vazallusává válik.

❖ KÖNYVSZEMLE. ❖

Ezer évben egyszer születik — emlékszem, boldog gyermekkoromban így kezdődött egy hirdetés, melynek minden szavát jóformán betevé tudtam már, olyan sokszor olvastam végig. Ezzel a hirdetéssel ajánlotta valamelyik értelmes könyvtáros a kisdíjak klasszikusának, Verne Gyulának regényeit. Mintha bizony Verne Gyulát ajánlani kellett volna dobogó szívű, kipirult arcú olvasóinak! Mintha bizony szükség lett volna arra, hogy Strogoff Mihályt és Hatteras kapitányt, vagy Servadac Hectorot, meg Grant kapitány gyermekeit bemutassák az alsóbb osztályok csillogó szemű nebulóinak, akik titkon mind Strogoff Mihályok, vagy Servadac Hectorok szerettek volna lenni, ha már a kegyetlen sors megtagadta tőlük azt a mérhetetlen szerencsét, hogy a „Cynthia“ hajótörtéjlei lehessenek. Szégyen ide, szégyen oda, megvallom nektek, hogy annak idején gyáva legény voltam és nem vágakoztam Hatteras kapitány babéraitra. Annál nagyobb esodálattal és áhitattal tekintettem fel reá, meg a többi bámulatos hősré, akiket Verne Gyula képzelőereje alkotott. E esodálatos hősök sorában diszes helyet juttattam Verne Gyulának is, akit minden idők legnagyobb írójának tartottam, amilyen „ezer évben egyszer születik.“ A Verne hősökben nem is csalódtam soha, azonban az én hő Verném egyszer, egyetlenegyszer, nagy csalódást okozott negyed-elemista szívemnek. Akkor történt ez, amikor megtudtam, hogy Verne Gyula nem is Verne Gyula, hanem — Jules Verne. Milyen kár, hogy francia, — gondoltam magamban és ettől fogva

sejteni kezdtem, hogy egy kicsiny nemzetnek vagyok kicsiny diákja. Verne Gyulát azonban nem tekintettem sohasem idegennek, úgyszólván tiszteltbeli magyarrá avattam magamban. Azt hiszem, sokan vannak vele így ma is. Most, hogy a Franklin-Társulat gondosan átnézteti, kijavított szöveggel és a régi izgalmas képekkel ismét újakra bocsátotta Jules Verne regényeinek olcsó, piros fedelű kötetit, emlékezetemben feivonulnak gyermekkorom hőrszai — bátor tengerészek, furcsa tudósok, kalandos életű kereskedők — és némi irigységgel gondolok rátok, kedves fiatal olvasóim, akik ezekkel a rettenthetetlen hősökkel most épp olyan meghitt barátságban vagytok, mint volt valamikor, ifjabb korában, e sorok írója, meg a többi vén diák.

Fenyves Pál.

Sziklay Ferenc: „A fekete ember“ című regényét kapta ajándékba a Könyvbáratok Társaságától ifjuságunk. Sziklay Ferencet nem kell ismertetnünk, a Hangzatka és egyéb írásaiból olvasóink már jól ismerik és szeretettel olvassák a jeles szerző írásait. A jelen mű a kettős királyválasztás korába vezet és kifűnő korképet rajzol Cserni Jovan történetének keretében. Melen ajánljuk ifjuságunk szeretetébe és kérve kérjük őket, hogy iratkozzanak be minél többen a Kazinczy Társaság Könyvbáratának Társaságába, amely hat elsőrangú ifjusági könyvet ad évenként 30 korona tagsági díj ellenében. Jelentkezni lehet Košice—Kassa, Éder utca 9.

Magyar Nemzeti Nagytábor. Magyarország cserkészcsapatai 1926 július 3-tól 23-ig közös nagytábort rendeznek az újpesti Népszigeten. A nemzeti jamboree minél szebbé, minél mélyebbé, minél erősebbé, minél magyarabbá és minél egységesebbé akarja tenni a magyarországi cserkészéletet. A közös tábor érdekessége a testet, lelket edző egyéni, őrsi és csapatversenyek változatos sokasága lesz. A tábor számos külföldi cserkész is fölkeresi. A Nemzeti Nagytábor előkészítő irodájának címe: *Budapest VI. Révay uca 10. II.*

Cserkészmajális tartanak a losonczy cserkészek a losonczy fürdőben június 27 én. Az előkészületek nagyban folynak.

Csapatközi tábor. A Szent György Kör július 1-től 8-ig csapatközi táborozást rendez a lipótszentiváni erdőben. A tábor célja: egységes magyar cserkészgondolkozásmódot teremteni a közlársaságban. A magyarság, az emberség, Páneurópa, az erdei bölcsesség és a cserkészöntudat eszméjének szentelt tábortüzi beszélgetések hivatottak megoldást adni azokra az eddig maghatározatlan kérdésekre, melyek minden cserkész egyformán kell, hogy foglalkoztassanak. A közös tábor fejleszteni akarja a csapataink közli jó viszonyt és munkaközösséget. A táborban képviseltetik magukat Prága, Brünn, Pozsony, Érsekújvár, Komárom, Losonc, Rimaszombat, Kassa és Beregszász magyar cserkészei.

Fiúk a Hanyban.

Elbeszélés az ifjúság számára. A Mi Lapunk eredeti diákregénye. Irla: Mátrai Guidó.

— Ásókat és vödöröket, emberek és bele a csónakokba! — hallatszik a falu bírójának a szava.

A férfiak evezőkért futnak haza, a lángokból nyílegyenest repülnek a sziporkák a csillagok felé, de látszik, hogy nem terjed már tovább a tűz.

— Mégis valamelyik sziget ég csak! — állapítják meg ebből nagy megkönnyebbüléssel.

Ekkor különös és az egész népet megdöbbentő dolog következett.

Az égő nádasból kijött valami s úszott a víz felszínén, mint egy óriási, ragyogó szemű nagy hal. Hosszú teste feketén nyúlt el a víz és messziről is látható volt az égő nádas világánál. Jött egyenesen és nagyon gyorsan a falu felé! Amint közelebb ért, buckó fején félelmetesen villódzott a két tüzes szem. Már azt is látni lehetett, hogy farkával dühödten csapkodja a vizet, amint előre hajtja magát s a hullámok tajtékozva csapnak össze mögötte.

A tömeg, mely pillanatokig elbűvölve nézi a döbbenetes szörnyeteget, hirtelen rémült kiáltozásba kezd. Valaki elkialtja magát:

— Sárkány, tüzes sárkány!

A rémült, sötétbe burkolt tömeg vészesen mondja utána:

— Sárkány, tüzes sárkány! Úristen, végünk van! Ránk támad a tüzes sárkány!

Az asszonyok és gyermekek sikoltva futnak a házakba vissza. A férfiak egy gomolyagba verődnek, mint a mezők vadlovai, midőn védekezni akarnak és ijedt, értetlen bámulattal néznek a közeledő szörny felé.

— Emberek, — hallatszik a bíró szava, — azonnal fegyverért haza!

De bizony a faluba kevés a fegyver. Hát dorongokkal, kaszával és fejszékekkel fegyverkeznek, hogy megvédjék magukat és tulajdonukat a tüzes sárkány ellen. Itt egyszerre tudja mind, nem is lehet kétség benne, hogy a tüzet az okozta. Mi lesz, ha itt megjelenik és gyújtogatni kezd?

Az általános rémületre a pap, a jegyző és a tanító is megjelenik a nép között, de a váratlan tüzemeny őket is meglepi.

— Nem kell kétségbe esni, — csitítják a tömeget, — nincs tüzes sárkány, csak a mesékben.

De hiába! — A szörnyeteg már a nádas külső széléhez ért és haragos szemei megvillantak a hajladozó nád között. A nép lármája megújult. Itt-ott lövések dördültek el.

— A mienket is felgyújtja!

— Jaj, Istenem, végünk lesz!

— Ne hagyják, löjjék agyon!

— Kinek van golyós tölténye? — hangzik az észbontó hangzavarban. A falu intelligenciája értelmetlenül és tehetetlenül áll az őrzöngésig felizgult tömeg közt. A puskások megindulnak a part felé s mind szaporábban lödöznek a nád közt lapuló szörnyeteg felé.

Sz amit látszott, nem is hiába.

Az otromba állat egyszerre csak csapkodni kezdte farkával a vizet... óh, de rémesen hallatszott a különös zaj az éjszakában fel a faluvégen. — Aztán ijedten indult visszafelé a Fertő sötét vizének.

Az ijedelmet egyszerre zajos öröm váltotta fel.

— Megijedt! — mondogatták az emberek egymásnak.

— Bizonyosan megsebesült.

— A puskagolyótól ez is fél! — hangzott mindenfelé.

Közben a tűz már teljesen lehamvadt. Az égő nádas befulladtak a tó vizébe és szinte sötét lett már a tűz helye. De a sötétben annál messzebb lehetett a szemnek a menekülő sárkányt követnie. Szemei világossá tették előtte a vizet, sötét taraja magasan kiállott a vízből, csapkolódó farkának zaja még akkor is hallatszott a víz felől, midőn már rég eltűnt a sötétben.

A nép megmozdult, hogy elinduljon hazafelé.

— A puskások maradjanak itt a faluvégen őrt állani, — rendelkezett a jegyző, ki maga is a lövések hatásának volt kénytelen tulajdonítani a veszedelem jmulását — Ha aztán megint visszajönne, izenjenek be és majd segítünk elbánni vele!

Már a hajnal kezdett derengeni a keleti égtájon, mire csönd lett a faluban. A pap és a két pantallós ember sokáig beszélgetett a ház előtt, de a magyarázhatatlan esemény felől sehoggy sem tudtak megállapodásra jutni.

— Talán csak káprázat volt az egész, — mondotta a tanító, — amint manap szokták mondani: tömeghallucináció s az éjszaka rendkívüli körülményei közt létrejött autósuggesztió. (önelhitetés).

Ezt maga sem hiheti el, kedves tanító úr, tiltakozott a jegyző. — Akármí más, de ez nem!

Az izgalom reggel nem enyhült. Kitént, hogy a közeli falvak népe is látta a tüzes szemű szörnyeteg halat, csak nem ilyen közelről. A plébános már a pesti újságokat akarta értesíteni, a jegyző pedig a különös eseményt bővebb vizsgálat és a nép megnyugtatósa végett fölöttes hatóságaihoz terjeszteti, amikor a halászok csónakján az öreg István bácsi kötött ki a falunál, tarisznyájában három levéllel. Kettőt a póstára vitt, eggyel pedig a községi irodába ballagott.

A jegyző ugyancsak megörült, mikor a levelet elolvasta.

— Megvan a tüzes sárkány, emberek, — kiáltott fel vidáman, midőn a végére ért.

A levél, — a mi fiatal barátunknak, Elemérnek a levele, — s a fiúk öreg házigazdájának elbeszélése egyszerre érthetővé tette az éjszaka titokzatos eseményét.

A fiúk által hagyott „csapáson” a harmad éve ott álló nádig lépődött a tűz. A kis telep ennek nagy fényére riadt fel s mivel a halászok szerszámaik és a hajlékot kellett meenteni elsősorban, a tűz továbbterjedt és elégett a tavalyi szárász nád is az uj között. Elemér és Imre hamar meggyújtották a csónak két acetilén lámpáját és elindultak a falu megnyugtatóására, mivel hallották a félrevert barátságokat. A nádas külső szélénél azonban meg kellett állniok, mert nem találtak bejárásra alkalmas tiszta területet. Ott érte őket a sörét és a golyó. Ott hallották a rémült nép lármáját és kénytelenek voltak visszafordulni és menekülni.

A motorcsónak híre gyorsan terjedt el a falu lakói között. De hiába volt István bácsi bizonykodása, sokan nem hitték el, hogy egy csónak lehetne olyan mesebeli, tajtékok verő szörnyeteg.

— Ezt a nép megnyugtatóására mondja csak a jegyző úr, de ő maga is aligha hiszi el! — jelentették ki a csökönyösebbek.

A jegyző pedig elhívatta azt a két embert, kik annak a szigetnek fűtő-nádját bérlik az uraságtól és átadta nekik Iszák úr címét.

— Ezen kereskedjenek kendtek, ha káruk van, a fiúk atyja majd megküldi a károszszeget Pozsonybol.

De bizony a bérlők, a nagy munkaidő miatt-e, vagy pedig félelemből, feléje sem néztek a szigetnek egészen öszig!

A négy fiú azonnal felpakolt és távozott a szigetről. Attól féltek, hogy a fegyverre kapott nép utána megy „a sárkánynak” csónakon. Az öreg is tanácsosnak látta ezt.

— Nem láttunk mi még ilyen csudát, kis urak, hát hogyan tudnánk, hogy ez csak ártatlan motoros ladik?

Mire a nap felkelt, már a csatorna bejáratát keresték. A főmérnök most sem volt még otthon, hát elhatározták, hogy utána mennek Kapuvárra s ott az uradalom igazgatóságánál is bemutatkoznak, nehogy a Hanyban is ilyen fogadtatásban legyen részük. Pomogyon túl elmagyaráztatták maguknak, hogyan juthatnak a Kis Rábába.

— Evvel a masinával ugyancsak könnyen odatalálnak most, — hocsátotta el őket az ember, — akar toronyiránt is mehetnének, annyira fölverte a víz még a dombos

helyeket is, mióta így felszaporodott.

A főcsatornából a Répcébe, onnét a Kis Rábába vezette Imre Berregő. Délidő volt, mire a sok keresgélés és kanyargás után ideig jutottak. Az „őreg eger“ árnyas fái alatt pihenőt tartottak s a nagy vízből kiálló töltésen hosszan aludtak. Így akarták pótolni az éjszakai mulasztást.

Aztán elindultak dél felé a város irányában. Itt Berregő csak lassan haladt, mivel a vízőleska víze szembejött velük, még pedig elég gyorsasággal. Elemér ismét elővette könyvét és a Hanságra vonatkozó érdekesebb részeket hangosan olvasta társainak.

„Tsupa nád, kaka, sás erdőnek nevezhetné az ember ezt az iszonylató Motsárságot, mivel, kivéven amaz darab Eger erdőt, itt-ott darabonként nyirest és fenyeves, azoknál egyebet nem terem. Kaszáltatik ugyan a Hanság igen nagy része, főleg pedig a száraz esztendőben, amikor tsak a gaz-eléség is bétsets, nagy hasznokkal a környékbeli lakosoknak, mindazonáltal tsak savanyú sás és nádajtások annak szénája. Az egész kaszálót inkább tsupa zombékokból összeállított úszó földnek mondanád, mint Rétnék. Valóban a rajta járó szekér alatt hajladozik, mintha hintázna rajta az ember s meg meg felemelkedik a szekér után, olly formán, mint a Spongyia, mely a megnyomás után előbbeni állapotján visszaáll.

Mintegy két-három lábnyi vastag a Hanságnak ő ingoványos földje, mely alatt mindenhol kétség kívül a Fertő vize vesztogel. A Fertő vizének kiáradásával kiárad a Hanság is és akkor az ő úszó Főle növényeivel együtt a szerént csak felemelkedik, nem pedig elnyelettetik, holott az Eger erdő fái vízbe merülnek s kivált az alacsonyabb füzeseknek tsak tetejét lehet látni.“

— Nézzetek oda! — mutatott Kari jobbra.

A folyó partjától nem messze fűzlák állottak teljesen a vízbe merülve, mintha csak a s.öveghez készült volna illusztráción-k.

„Ugyanazon furtsa állapotja miatt, a Hanságnak az igen nedves és essős esztendőben már nehéz és szűkebb is a kaszálása. A lekaszált és boglyába rakott szénájukat is tsak szárazabb esztendőkben hordhatják el a gazdák szekereken, többnyire egész télig kell nekik várni, hogy az erős befagyás alkalmosságával takaríthassák be.

Dombos helyek is vannak itt ott a Hanságban, melyek alatt jó pinteéket is lehetne ásni és köepületeket is reájuk tenni. Földvárnak hívatik egy illyen felemelkedett hely az Egererdőben. Vár vagy Kastély volt ott valaha, holott szép téglák is ásatnak ki. Az Egererdő ellenben olly motsáros helyeken fekszik, hogy tsak kemény télen hordathatik ki annak vágott fája.“

— Most jön Hany Istók, — jelezte Elemér és olvasta tovább:

„Egy tsudálkozásra méltó lakosa is találtott a Hanságnak. E folyó század közepén egy nyolc esztendő forma idejű gyermeket fogtak a kapuvári Egererdőben két kapuvári emberek, kik között még egyik, Nagy Ferenc, még életben van és 90 esztendő, a másik pedig Molnár János, már megholt.“

E pillanatban egy erdőőri la.ás előtt haladtak el, melyet körülfigyva tartott a víz. Az erdőőr a töltésen állott és puskáját lövésre emelte.

— Megállj, mert lövök! — kiáltotta a fiúk felé.

— Kössünk ki előtte a partnál, mert még ennek is kedve támad lövöldözni, — szólott Elemér.

— Miféle jármű ez?

A fiúk részletesen elmondották.

— Ki engedte meg, hogy erre jöjjetek?

— Éppen most azért megyünk Kapuvárra, hogy engedélyt szerezzünk a Hanságban való járásra, — mondotta neki Elemér.

Az ember leeresztette a puskát és jókedvvel szemlélte a négy fiút, a Berregőt és a pompás felszerelést.

— Hát tessék, csak n'enjenek, — mondotta jóakarattal... De nekem tudnom kellett, kik járnak erre, mondotta

magyarázólag.

Hát mentek is.

A táj mind elevenebb lett, a fiúk a térképet nézték és így Hany Istók története abbamaradt. A Hany, a legelők és rétek elmaradoztak, jobbról is, balról is szántóföldek jöttek, de a termények az áradás miatt ugyancsak nyomorultúl néztek le róluk, a mélyebb helyeken meg-megcsillant a víz a tarlók között.

Jól elmúlt öt óra, mire elérték a várost és kikötötték Berregőt egy alkalmas helyen. Kettőn ott maradtak, hogy a sok bálulóval szemben vigyázzák a csónakot és felvilágosításokat adjanak a szűnni nem akaró kérdezősködésekre, Elemér és Géza pedig a főmérnök felkeresésére indult.

A hercegi kastélyba utasították őket.

Addig oda is hire futott Berregőnek s a két fiút nem kis respektussal fogadta maga a hercegi uradalomnak igazgatója. Az aztán rövidesen előkerítette nekik Vass főmérnök urat.

A kedves arcú idős úr ugyancsak nagy szemeket meresztett a jószágigazgatóval együtt, midőn a fiúk tervét és eddigi kalandjait meghallotta.

— No, ti az én embereim vagytok, — mondotta nekik, mert épp úgy lelkesedtek a Hanságért, mint én...

— Hallottatok-e már Hany Istókról? — kérdezte a jószágigazgató titokzatos hangyával.

— Igen, — felelte a két fiú.

— Akkor hát igen nagy szerencsések van ma, mert itt most magatok előtt látjátok a jelenlegi Hany Istókat, az eszterházi várkastély egyik termében pedig majd megmutatjuk nektek a réginek a szobrát.

A két fiú zavartan pillogott.

— Úgy van, ahogy a direktor úr mondja, — erősítette meg a főmérnök. — A Rábaszabályozónál engem Hany Istóknak hívnak úgy bizalmasan, mivel szinte az egész évet a Hanyban töltöm, amúgy pedig nekem is István a keresztnevem.

A fiúk látták, hogy mókázik az aranyos kedélyű öregúr, hátők is megengedtek maguknak egy eszöndes mosolyt.

— Szabad valamit kérdezni főmérnök úrtól, — kérdezte Géza.

— Tessék, aranyom, — mondotta „Hany Istók bácsi.“

— Ha annyira lelkesedik a Hanyért... hát akkor miért ásatja meg a sírját, azt a széles és mély főcsatornát, melyen elfolyik majd a Hanyt éltető víz?

— De melyéges dolgokon jártatok az eszedet, fiacskám... Azért ásatam meg, mert a kapuvári hercegi uradalom igazgatója ráparancsolt a Rábaszabályozó Társulatra, hogy ezt meg kell tenni. Én tehát a felelősséget az itt álló igazgató úrra hárítom, aki jogszerinti utóda az akkorinak.

— A kapuvári jószágigazgatónak pedig a hercegi uradalom érdeke parancsolt, mert neki kötele-sége ő Hercegségeik birtokát minél jövedelmezőbbé tenni. A lecsapolás által a Hany nagy része szántófölddé tehető, az pedig több embernek ad kenyeret és az uradalmi pénztárba is több forintot szór, mint az ingovány. S hozzá a Hanyt környező falvak is biztosabb kenyeret várhatnak majd ezután... Nagy dolog ez, fiám!

— Géza elhallgatott.

Az udvarról zaj hallatszott be, majd két fiú rontott a szobába.

A jószágigazgató fiai.

— Igaz, hogy tietek az a metoresónak? kérdezte László, a nagyobbik.

— A miénk.

— Akkor jöjjetek azonnal. Az a két fiú, kik ott maradtak őrizni, nem akarnak bennünket beleengedni, — adta elő heveskedve szándékukat a kisebbik. — Csónakoztások meg bennünket!

— Te, Józsi, ez úgy hallatszik, mintha követelőződnél, ehhez pedig semmi jogod, — szólott rájuk az apjuk. — Talán illendő formában is ki tudnád fejezni kérdésed!

Laci Elemérhez, majd Gézához lépett és bemutatkozott. Öccse követte példáját.

— Majd elégek a vágtyólt, olyan kíváncsi vagyok erre a Berregőre. Légy szives, csónakáztass meg bennünket, — mondotta Elemérnek Józsi.

-- Igy igen, — hagyta jóvá apjuk.
 — Igen szívesen, csak engedjétek meg, hogy néhány szóval engedélyt kérjek a jószágigazgató úrtól a Hanyban való . . .
 — Ezt most hagyjuk, — szakította félbe az. — Ma éjjelre a mi vendégeink lesztek. Mire sötét lesz, jöjjetek vissza s majd akkor beszélünk még a dologról. Most csak vigyétek az én két rossz fiamat a csónakba!

(folytatjuk)

SPORT

Komáromi Gimn. vál. — Érsekújvári Gimn. válogatott 3:0 (0:0) A két gimnázium harmadik találkozását az egész diákság részéről óriási érdeklődés előzte meg, mivel a tavalyi két mérkőzés 1:1 és 2:2 eredménnyel eldöntetlenül végződött.

A mérkőzés a Komáromi Football Club pályáján folyt le, közel 300 főnyi diákközönség előtt, május 2-án.

A komáromi csapat felállítása a köv. volt:
 Lantay

Zömbörgi Papp I.

Mészáros Bús Lankota

Szabó V. Pap II. Kőrös Tóth Bukor

Az érsekújvári csapat:

Lelley

Nagy I. Nagy II

Kucsera Rudolfer Vrancsits

Kanka Weisz Gresszer Néder Chinorának
 Biró: Steiner Gábor.

A mérkőzés általában fair volt és mind a két csapat óriási lelkesedéssel és győzni akarással játszott.

A választásnál Érsekújvárnak kedvez a szerencse és így Komárom nap és óriási szél ellen kezd. Az egész féldíő változatos játékkal, szép csatárkombinációkkal telt el. Érsekújvár tökéletesebb összjátékot produkál s így lefutásai veszélyesekek, de Komáromnál a fejlettebb egyéni technika és a védelem önfeláldozó munkája mindent ment. Mindkét csapat két-két kornert ér el, sőt a 23. percben az egyik érsekújvári csatár hatoson belülre jut, de biztos helyzetből kapu mellé lő, másik veszélyes lefutásukat Lantay a hatosról kiöklözi.

A második féldíő jóformán egészen Komáromé. A 7. percben a 3. osztályos kis érsekújvári kapus összefut saját bekkjével és Komárom balszélsőjével és rúgást kap. A labdát még kiviszi tizenhatosig, de kirúgni már nem tudja, csak ledobja a hátvéd elé, aki elől Tóth elszedi

s a még üres kapu sarkába lövi (1:0). A kapus ezután pár percre kiáll s ezen idő alatt, a 15. percben Kőrös saroklövése megszerzi a második goalt (2:0).

Érsekújvár párszor felnyomul, de Komárom most már állandó fölényben van s bár az időközben visszatért ujjvári kapus mindent ment, a 35. percben egy szépen kidolgozott labdát Kőrös védhetetlenül kapuba tesz (3:0).

Komáromnál egyéneenként mindenki nagy-szerűen bevált, különösen a védelem és a három belső csatár, de az összjáték még nagyon sok kívánni valót hagy hátra.

Érsekújvár legjobb embere a kapus volt, aki lelkes önfeláldozással és bravúros védéseivel sokat mentett és sok tapsot is kapott. A csapat szép lapos összjátékkal dolgozik, de az egyéni akciókban sok technikai hiány mutatkozott.

Darvas Andor.

Bújosó kurucok dala.

*Beállott az őszi idő,
 Szakadatlan hull az eső.
 Nincsen hajlék, nincsen berek,
 Kőborlunk, mint kiveret ebek.
 Otthon sincsen maradásunk,
 Vadak zavarják az álmunk,
 Nincs mellettünk senki, nemtő,
 Megvert minket a Teremtő.*

*Trenesén alatt, Majtény alatt,
 Kesely lorunk rég elmaradt.
 Kopott, nyűtt a kacagányunk,
 Mondjad, Pajtás, mi csináljunk?
 . . . Menjünk a Dunához délre,
 Pihenőre csak a tétre,
 Míg a labanc maradozik
 S fölöttünk kitaraszodik*

*Tavasszal ha zöldel a rét,
 Ledobja a téli mezét;
 Találunk tán alánk lovat,
 Bajtársakul merőt, sokat.
 Kirúgtatunk a fenyérre
 Nem parancsra, csak úgy kényre.
 Késmárk tornya, Ujjvár vára,
 Nem vár reánk majd hiába.*

*Addig pajtás járunk esőndben
 Jóidőben, rosszidőben
 Zúgó vihar, hulló zápor,
 Ne riasszon a világtól.
 Farkasbőröd húzzad össze,
 Ne kérdezd, hogy jössz-e? jössz-e?
 Húzzuk ki a rosszat daccal;
 Találkozunk a tavasszal.*

Mészáros József.

HIREK

Cserkészotthont építenek a pozsonyi magyar cserkészek. A szükséges pénzösszeg előteremtésére nagyszabású gyűjtést indítanak, hangversenyeket, felolvasásokat rendeznek és a pozsonyi társadalom is mindenben segítségükre siet. Május 9-től 17-ig ugyan e célra rendezett a Toldy-Kör hölgyzakosztálya fényes babakiállítását. Az ünnepélyes megnyitáson a cserkészzenekar is közreműködött. Mintegy 160 művészi kivitelű babát állítottak ki. Ott volt Hófehérke és a hét törpe, Jancsi és Juliska, János vitéz Tündérorszámban, Csipkerózsika, magyar lakodalmas menet, Jelmezball, Rokokó jelenetek, Japán teázók, Néger csoport, Rózsákat szóró szent Erzsébet, Cserkésztábor, Iskola, Tiroli kép, stb. A babák eladásából az építési alapra igen szép összeg gyűlt egybe. A többi magyar cserkészcsapat is követhetné ezt a szép példát!

A mult iskolai évben Csehszlovákiában 28.973 főiskolai hallgató, 90.428 mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari szakiskolás növendék, 4.057 más szakiskolás tanuló, 192.555 továbbképző tanfolyamú tanuló, 1.784.406 népiskolás, 89.252 kisdédvős és 4296 beteges gyermek volt beiratkozva, összesen tehát 2.315.752 tanítvány. Nemzetiség szerint az 1924-25 ik tanévben volt 1.550.466 csehszlovák, 513.429 német, 122.528 magyar, 75.711 orosz és ukrán, 18.218 lengyel, 31.801 zsidó és 3601 más nemzetiségű tanítvány.

Mesedélutánok. A „Kiskárpátok“ pozsonyi cserkészcsapata május hó 16-án Negyeden és Farkasdon igen szépen sikerült mesedélutánt tartott. — A losonczyi magyar cserkészek május 1. és 2-án Ajnácskőn, Balogfalván Almágyon és Sőregen meséltek a falu gyermekeinek. Közben lefolytattak egy hadijátékot és 2-án Sőregen megjelentek a részükre mondott misén. Cserkészjeinket mindenütt nagy szeretettel fogadják!

Cserkészverseny. A Szent György Kör közérdekű versenyre szólítja fel a szlovenszkói és ruszinszkói magyar cserkészeket. Vándoroljanak 4 fiúból álló csoportok 1926 augusztusában legalább egy hélig a köztársaság magyar falvain keresztül és végezzék a köv. feladatokat: 1. szereljék és ismertessék meg falun a cserkészteket, 2. gyűjtsék ténként maguk köré a falusi gyermekeket, meséljenek nekik, énekeljenek, játsszanak velük, 3. helyezzenek el az egyes községekben ifjúsági célú gyűjtőíveket, 4. ajánl-

janak az ifjúsági könyvtárakba megfelelő új könyveket és folyóiratokat, 5. szerezzenek A Mi Lapunknak új előfizetőket. A vándorlók napi 25 km.-nél többet ne gyalogoljanak és úgy osszák be az idejüket, hogy legkésőbb esti 6 órára faluba érjenek, ahol még össze tudják hívni a gyermekeket A csoportok főzőszerszámokat, élelmet, sátrakat ne vigyenek magukkal, hanem bízzák magukat a magyar vendégszeretetre, ne feledjék el azonban, hogy, ha sikeresen akarnak apostolkodni a magyar jövő érdekében: szerényen, önmegtartóztatóan kell élniök Szeszessitalt sehol sem szabad elfogadni. A vándorlást minden csoportnak előre be kell jelenteni a Szent György Körnél a résztvevők, a vándorlás ideje és útiránya és a parancsnoki engedély bemutatásával. A vándorlás befejeztével minden csoportnak pontos jelentést kell küldenie a vándorlásról. A jelentés tartalmazza a következőket: csapatnév, résztvevők neve, kora, állása, őrsi beosztása és rangja, a vándorlás ideje, vázlatos térképe, tárgyilagos és részletes naplója, az elért eredmények felsorolása. *A legjobb megoldásokat értékes díjak jutalmazzák.* Jelentések a Szent György Kör vezetőjéhez küldendők (*Kessler Edgár, Bratislava, Duna u. 51.*) Jó munkát! Prága, 1926. VI. 1 A Szent György Kör intézőbizottsága nevében: *Mohácsi János* titkár.

Felhívás a köztársaság magyar cserkészvezetőihez. A Szent György Kör felszólítja mindazokat a szlovenszkói és ruszinszkói magyar cserkészőrsöket, melyek mesedélutánokat rendeznek a falusi magyar ifjúság helyes irányú megnevelése érdekében, hogy munkájukról a Szent György Körnek minden falulátogatás után rövid, de pontos jelentést küldjenek. A jelentés tartalmazza a köv. adatokat: Csapat, raj, őr neve, a mesedélután helye, ideje és műsora, a szereplők neve és kora, a kirándulás vezetőjének megjegyzései. Ahol sok a falulátogatás, havonként lehet összefoglaló jelentést küldeni. A Szent György Kör ezen jelentések alapján nevezi ki a regösöket. A regös nevet megkapja minden cserkész, aki háromszor sikeresen mesél, szaval vagy zenél a falusi gyerekeknek. A regös név egy évre szól és mindig újból megszerezhető. A regösök kötelessége ápolni a falusi magyar gyerekek új nevelésének gondolatát: gondoskodjanak arról, hogy csapatuk cserkészei a falusi fiúk barátai legyenek s minél többet fölkeressék a magyar községeket. A kirándulás vezetője jelölje meg a jelentésben azokat, akik a regösi hivatásra alkalmasak. A jelentések segítségével a Szent György Kör megfelelő mesedélután programokat állít össze, melyeket bármely őrnek szívesen rendelkezésére bocsát. A jelentések a köv. címre küldendők: M. S. V. S. Szent György Kör, Praha II. Albertov, Studentsky Domov. Jelentéseket VI. 15 és IX. 30 között nem veszünk át. Jó munkát! *Kessler Edgár*, a Szent György Kör vezetője, *Mohácsi János*, titkár.

FAKADÓ RÜGYEK

Az árva fülemüle.

Szomorú fűzfának
Földre hajló ágán
Fülemüle csattog
Egyedül és árván.

Dalolj, fülemüle,
Fíjjad a nótádat;
Úgy sincs, aki érti
A te bús nótádat.

Sorsosom vagy nekem,
Együtt énekelünk.
És egyforma a mi
Bánatunk, keservünk.

Nem hallgat meg minket
E világon senki.
Nincsen meleg fészünk,
Nem tudunk pihenni.

A mi fészünk lesz majd
A néma sirhalom.
Elsirat bennünket
A téli fuvalom.

Ott fogunk pihenni.
Álmodunk szépeket.
Tükön siratjuk meg
A fagyos szíveket!

Deés István.

Az egyszerűség bája ragyogja be a sorokat. A népdalszerű közvetlenség meleg érzellemmel és formaérzékkel párosulva elfeledtetni velünk a költemény egy-két fogyatékosságát. Ajánljuk a szerzőnek, hogy foglalkozzon továbbra is az irodalommal, különösen pedig ügyeljen a helyesírásra, mert néhány súlyos hibát kellett versében kijavítanunk.

A tavaszhoz.

A zord ténnek kedves lánya,
Oh, te szép tavasz!
A természet hű dajkája
Jöjj s rügyet fakassz!

Hozd az enyhe lány napsugárt,
Mely süt kedvesen,
Melytől öröm cikkázik át
A bús lelkeken . . .

Hozz gyönyörű paesírtadalt,
Melyet szeretünk;
Szólj, szavadra újra kihajt
Mezőnk és kertünk . . .

Hozz illatos bimbót, rózsát
Pusztá kertünkbe!
És új reményt, öröm-nótát,
Fájó szívünkre . . .

Hozd az alvó természetre

A föltámadást!

És ránk szegény emberekre,
A vigasztalást!

(Munkács)

Kovács Antal.

A költemény híven tükrözi a költő kedves érzelmeit. A rügyfakasztó tavasz már évszázadok óta hálás témája a költőknek, de lám, mégis örömmel olvassuk a gyöngéd so rokat. Szerzője még sokat fog tanulni, amíg megtalálja egyéni hangját, de kezdetnek ennyi is elég. Csak tápláld lelkedben, Anti pajtás, a természet szeretetét, sok szépet fogsz még ellesni tőle!

Első csapatösszejevetelünk.

Bratislava, 1926. ápr. 4.

Az úttalan sötét éjszakában, amikor a szeretet csak szépen hangzó szóvirág, amikor a társadalmi életen a hanyatlás, erkölcsi súlyedés lesz úrrá, amikor a női méltóságot, a női nimbuszt a sárba tiporják, akadt olyan nemesen érző nő, aki látta a fájó lányszíveket, látta azokat, akik érezték, hogy ez nem mehet így tovább, hogy a porba sülyedt női eszményt újra fel kell emelni, látta azokat, akik érezték, hogy szegény fajunknak éppen most van nagy szüksége erős jellemű, tettehivatott nőkre.

Dr Limbacher Rezsőné, szeretett parancsnoknénink, nem törődve a reá várakozó sok küzdelemmel, erős elhatározással vállalkozott arra a felelőséges feladatra, hogy kertésze legyen sok sok bimbózó leányléleknek, gondosan ápolja, hogy soha el nem hervadó liliummá fejlődjenek. Utmutatója, irányítója lett a világosságot és melegséget kutató éjszakai vándoroknak. Hornyák Odilo parancsnok segítségével a „Kiskárpátok Leánycserkészcsapat”-ban tömörítette a másfél évig összetartó öntudatos lányokat.

Ennek az alakulásnak ünnepét ültük husvét vasárnap, a keresztre feszített Szeretet feltámadásának napján. Kettős ünnepet ültünk! A miénk is feltámadás volt ünnepély keretében. Parancsnoknénink lakásán gyűltünk össze 11 órakor. Szent áhítattal szállott 14 tiszta szívből ima az ég kapujához. És a jó Isten az égben biztosan meghallgatta könyörgésünket, talán mosolyogva nézett az ő cserkészlányaira. Utána elénekeltük indulónkat. Majd Gáspár Mici testvérünk elmondta csapatunk történetét, megemlékezvén Irman Margit néniről, aki buzgón munkálkodott másfél évig kis tanítványai lelkében és köszönetet mondott Parancsnoknéninknek is ügyünk buzgó, megértő felkarolásáért. Néhány kedves cserkészsnóta után Parancsnoknénini lelkesen buzdító szavakkal öntött belénk erőt és hitet; hogy a reánk várakozó nehéz munkát könnyebben végezhessük. Megint énekeltünk. Azután csapatunk első összejeveteléről cserkészüdvözlötlet küldtünk: Péchy Gáspárné Bartóky Mária-

nak, a „Nagyasszony” szerkesztőjének; Scherer Lajos tanárnak „A Mi Lapunk” szerkesztőjének és Dr Farkas Gyula tanárnak. Erre Szépe Bőzsi elszavalta Reményik Sándor „Testvér” e költeményét. Majd Hornyák Odilo tanár parancsnok üdvözölte csapatunkat a „Kiskárpátok” fiu cserkész csapat nevében s azzal az örvendetes hírral lepelt meg, hogy kedden egész napra kirándulunk En tenlackerára.

A cserkész nyuszi ugyancsak kitett magáért! Parancsnok néni mindögyikünknek néhány szál kedves virágot adott és ezek mindig fognak mesélni erről a szép napról. Ima után Parancsnok-néni elbúcsúzott kedves vendégeitől jó munkát kívánva s mi boldogan, egy felejthetetlen nap gyönyörű emlékével távoztunk haza.

Hornyák Ilonka.

Örömmel közlöm a fenti kedves sorokat, amelyek bizonyára buzdítólag fognak hatni nem cserkész lányainkra is, hogy mielőbb ők is siessenek kivenni részüket a cserkészlet örök-ifjú áldásaiból; viszont serkenteni fogják cserkészleányainkat, hogy a megszorodott cserkészsaládban éléssék a tüzet, hogy annak ifjító melege kiáradjon mindnyájunkra. Jó munkát!

FEJTÖRŐ

1) **Verses fejtörő** (homonym). Löwy Mihálytól Beregszász

Ha akarom, ráakasztom a kabátom;
Nem tudom még, megteszem-e? Majd meglátom.
Ha akarom, a szakácsnak adom állat,
Csinálja meg vacsorára, de mártással!
Mi jobb: ruhát ráakasztani vagy megenni? —
Ilyen fogas kérdést is kell néha tenni!

2) **Pótlórejtvény.** Faragó Miklóstól Komárno.

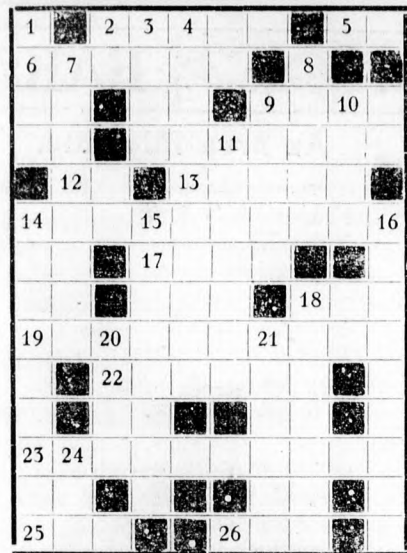
___ óka
___ lom
___ éreg
___ lom
___ ár
___ öld
___ rás
___ olyó
___ ró
___ om
___ lem
___ év
___ ica
___ óna

Helyes megfejtésnél, felülről lefelé olvasva egy nagy magyar fejedelem nevét kapod.

3) **Kockarejtvény** (Lóugrás szerint).

*Jú-	zi	gye-	ra.	György
re	sá-	Kör-	lá-	ban
kő-	li-	ro-	Szent	csa-
zá-	a	pal-	us-	bo-

4) **Keresztzórejtvény.** Wittlich Lajostól Kőszice.

Testvér! Mielőtt e rejtvény megfejtéséhez fognál, végy magad elé egy földrajzi atlaszt, mert anélkül nem boldogulsz!

Vízintesen: 2. Az U. S. A. egyik állama. 5. Ázsiai folyó. 6. Község München mellett. 9. Magas hegy közvellen Salzburg fölött. 11. Japán egyik szigete. 12. Belföldi folyó mai elnevezéssel. 13. Budapest régi városrésze. 14. Az ausztráliai szigetcsoport külső köre. 17. Kiveszett dél-amerikai indiántörzs (szerepel 1492 után). 18. A Volga egyik mellékfolyója. 19. Az U. S. A. állama és városa. 22. Nevezetes kikötő Északafrikában. 23. Görög sziget. 25. Város Szumatránban, az északi szél. 5. fokán. 26. Nevezetes hegyfok az Ibér félsziget keleti oldalán. Függőlegesen: 1. A keletindiai szigetek egyike. 3. Gyümölcséről elnevezett erdélyi község (Kolozs m.). 4. Erdélyi község Nagyszalontától délre. 7. Sziget Ausztráliától északra. 8. Bolivia fővárosa. 9. Község Jeruzsálem mellett. 10. A Földközi Tenger egy része. 11. Híres kínai város. 13. Annám (Ázsiai) királyság északi része. 14. Wiscousin (U. S. A.) fővárosa. 15. Kikötő város Kolumbia (Délamerika) legészakibb részében. 16. Így nevezik Afrika partvidékének egy részét. 18. Tengerszoros a Földközi Tengerben. 20. Jugoszláv község az ész. szél. 44. fokán. 21. Olaszország legnagyobb kikötője. 24. Nagyközség Budapest alatt.

Jegyzet. A megfejtést levelezőlapon szeptember hó 10-éig kell beküldeni. A nyertes könyvjutalmat kap.

Az áprilisi fejtörő megfejtése.

1) **Számrejtvény.** Színházlátogató volt az I-ső helyen 43, a II-on 67, a III-ikon 96. Diák volt 100 és 186 volt a karzati és állóhely.

2) **Verses rejtvény.** Villanykörte.

3) **Találós kérdések.** a) A csöngetésre.
b) A kabátjáért.
c) Kinyitja a szemét.
d) Lázár.
e) Illés próféta.

4) **Keresztzórejtvény.** Vízintesen: 1. Árúl. 2. arab. 3. rabló. 4. Ob. 5. tej. 6. Pó. 7. nem. 8. dóm. 9. Fazekas. 10. lőr. 11. ad. 12. fej. 13. ab. 14. fokos. 15. Alag. 16. gida. Függőlegesen: 1. Áron. 10. tara. 17. beföd. 18. úr. 19. mar. 14. fa. 20. lat. 12. fog. 21. Benedek. 2. alj. 22. jog. 23. ró. 8. dac. 24. sí. 6. pósta. 25. bróm. 26. ábra.

Nyertes: Hegedűs Flórián IV. o. rg. tan. Kürt. Verne Gyula: „A zöld sugár” e könyvét elküldöttük címére.

Helyesen megfejtették: Spielmann testvérek. Hegedűs Flórián, Lipták János. Hauer Árpád, Varjú Antal, Schwarcz József, Schmidt Károly. Juhász Gyula, Tóth Ferenc, Póka Jenő, Molnár Lajos, Stern Zoltán.